

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

KVALIFIKACIJŲ IR PROFESINIO
MOKYMO PLĖTROS CENTRAS

Apskaitininko modulinė profesinio mokymo programa IV lygis

Teorinių ir praktinių užduočių mokinio sąsiuvinis

Teorinių ir praktinių užduočių mokinio sąsiuvinis parengtas įgyvendinant Europos Sąjungos socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis finansuojamą projektą „Kvalifikacijų formavimas ir modulinio profesinio mokymo sistemos kūrimas“ (projektoNr.VP1-2.2-ŠMM-04-V-03-001).

Teorinių ir praktinių užduočių mokinio sąsiuvinis atnaujintas įgyvendinant iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamą projektą „Lietuvos kvalifikacijų sistemos plėtra (I etapas)“ (projektoNr.09.4.1-ESFA-V-734-01-0001).

Teorinių ir praktinių užduočių mokinio sąsiuvinio (Apskaitininko modulinė profesinio mokymo programa, IV lygis) autoriai patvirtina, kad šiame teorinių ir praktinių užduočių mokinio sąsiuvinyje pateiktos užduotys nepažeis autorių, kurių kūriniai naudojami, teisių ir visa užduotims rengti ir iliustruoti naudota literatūra ir šaltiniai yra pateikti sąsiuvinio gale.

Teorinių ir praktinių užduočių mokinio sąsiuvinio autoriai:

Valdas Kazlauskas

Rimutė Raudeliūnienė

Jūratė Dužinskienė

Modulis „Įvadas į profesiją“

TESTAS ĮSIVERTINTI GEBĖJIMAMS PRIEŠ PRADEDANT MOKYTIS

Eil. Nr.	Klausimas	Atsakymai	Teisingas atsakymas
1.	Kokiose įmonėse ar institucijose gali dirbti asmenys įgiję apskaitininko kvalifikaciją?	a) ūkio subjekto buhalterinės apskaitos padaliniuose, apskaitos paslaugas teikiančiose įmonėse; b) savivaldybių finansų tarnybose, bankuose, draudimo įstaigose. c) finansines paslaugas teikiančiose institucijose, valstybinėse mokesčių inspekcijose.	
2.	Kokias funkcijas darbo vietose geba vykdyti apskaitininkas?	a) formuoti apskaitos duomenų informacinę bazę, taikant šiuolaikines apskaitos informacines technologijas, apskaityti atskirų apskaitos sričių, turto, nuosavo kapitalo, išpareigojimų, pajamų ir sąnaudų, finansinių rezultatų duomenis, tvarkyti apskaitą, naudojant kompiuterizuotas apskaitos programas; b) konsultuoti klientus finansų klausimais, atlikti bankines operacijas; c) parduoti kreditavimo, taupymo ir (ar) draudimo produktus.	
3.	Kokios tipinės darbo priemonės naudojamos apskaitininko darbe?	a) kompiuteris, telefonas, faksas ir kita biuro įranga, klientų informacijos duomenų apdorojimo ir apskaitos programos, teisinė medžiaga ir kt. b) kompiuteris; telefonas, kopijavimo aparatas, skenavimo aparatas; c) pinigų tikrinimo ir skaičiavimo aparatas, duomenų apdorojimo ir biuro programinė įranga.	
4.	Kokios svarbiausios asmeninės savybės reikalingos apskaitininkui?	a) atsakingumas, pareigingumas, veiklos planavimas, prisitaikymas prie aplinkos; b) veiklos veiksmų ir operacijų atlikimas, žinomų ir išbandytų sprendimų priėmimas, darbovietės informacijos naudojimas; c) atsakingumas, pareigingumas, kruopštumas, atidumas, loginis mąstymas.	
5.	Ekonominiais ištekliais laikoma:	a) visa tai, kas naudojama įmonės ūkinėje veikloje; b) visos verslui reikalingos materialiosios ir nematerialiosios vertybės; c) visos verslui reikalingos materialiosios ir nematerialiosios vertybės, turinčios savininkus; d) visi atsakymai teisingi.	
6.	Apskaitos informacija – tai:	a) duomenys, naudojami valdymui; b) duomenys, pateikiami suprantama forma; c) duomenys naudojami valdytojams ateityje; d) iš patikimo šaltinio gauti ir tinkamai užfiksuoti apskaitos duomenys, kurie naudojami valdymo procese arba kurie gali būti naudingi valdytojams	

		ateityje.	
7.	Buhalterinės apskaitos požiūriu įmonė yra:	a) juridinis asmuo, turintis teisę platinti savo akcijas vertybinių popierių biržoje; b) atskiras ūkinis vienetas, pateikiantis savo finansines ataskaitas; c) savarankiškas ūkinis vienetas, atribotas nuo kitų įmonių ir savininkų; d) juridinis asmuo mokantis pelno mokestį.	
8.	Koks pagrindinis apskaitos tikslas?	a) teikti informaciją suinteresuotoms šalims, kad jos galėtų įvertinti įmonės finansinę padėtį; b) fiksuoti ūkinius faktus, vesti atsiskaitymus su tiekėjais ir pirkėjais; c) skaičiuoti įmonės pajamas ir išlaidas, teisingai mokėti mokesčius; d) nėra teisingo atsakymo.	
9.	Vidiniai informacijos vartotojai yra:	a) įmonės vadovai, vadybininkai ir kreditoriai; b) įmonės savininkai (akcininkai) ir įmonės vadovai; c) įmonės vadovai ir vadybininkai; d) nėra teisingo atsakymo.	
10.	Tam tikros įmonės apskaitos politika yra:	a) Tarptautinių apskaitos standartų tarybos nustatyta apskaitos vedimo tvarka; b) Europos Sąjungos direktyvų nustatyta apskaitos vedimo įmonėse politika; c) Lietuvos Respublikos įstatymų ir poįstatyminių aktų nustatyta apskaitos vedimo tvarka; d) apskaitos vedimo tam tikroje įmonėje taisyklės, kurias savo įsakymu skelbia tos įmonės vadovas.	
11.	Kas yra apskaitos dokumentas?	a) tai dviejų ar daugiau asmenų susitarimas sukurti, pakeisti ar nutraukti teisinius santykius, kai vienas ar keli asmenys įsipareigoja kitam asmeniui ar asmenims atlikti tam tikrus veiksmus; b) popierinis arba elektroninis liudijimas, patvirtinantis ūkinę operaciją arba ūkinį įvykį ir turintis rekvizitus, pagal kuriuos galima nustatyti ūkinės operacijos arba ūkinio įvykio tapatumą; c) tai besąlygiškas pasižadėjimas sumokėti tam tikrą sumą nustatytu laiku; d) nėra teisingo atsakymo.	
12.	Kuris iš teiginių neatitinka apskaitos informacijai keliamų reikalavimų?	a) informacija pateikiama laiku; b) informacija turi būti išsami ir naudinga vidaus ir išorės vartotojui; c) informacijos turi būti daug.	
13.	Finansinėje apskaitoje atspindimi objektai matuojami:	a) išreiškiant juos nekintančia ilgalaikio turto verte; b) sutartinių prekių apimtimi; c) nacionaline valiuta; d) stabilia konvertuojama valiuta.	
14.	Pagrindiniai teisės aktai, reglamentuojantys apskaitą ir finansinių	a) pagrindiniai apskaitą reglamentuojantys įstatymai (LR Buhalterinės apskaitos įstatymas, LR Įmonių finansinės atsiskaitomybės įstatymas (ĮFAI), kt.	

	ataskaitų sudarymą:	<p>teisės aktai ir Verslo apskaitos standartai;</p> <p>b) bendrieji apskaitos principai ir pagrindiniai apskaitą reglamentuojantys įstatymai ir kt. teisės aktai;</p> <p>c) ES Direktyvos ir pagrindiniai apskaitą reglamentuojantys įstatymai ir kt. Teisės aktai;</p> <p>d) įmonių apskaitos politika ir verslo apskaitos standartai.</p>	
15.	Kurios iš šių įmonių privalo tvarkyti apskaitą pagal Verslo apskaitos standartus?	<p>a) visos ribotos ir neribotos civilinės atsakomybės įmonės.</p> <p>b) ribotos civilinės atsakomybės įmonės;</p> <p>c) neribotos civilinės atsakomybės įmonės;</p> <p>d) visos ribotos civilinės atsakomybės įmonės ir neribotos civilinės atsakomybės įmonės, kurios rengia finansines ataskaitas.</p>	
16.	Ūkinė operacija tai:	<p>a) nuo ūkio subjekto nepriklausantis faktas, keičiantis turto ir (arba) nuosavo kapitalo bei įsipareigojimų dydį ir (arba) struktūrą;</p> <p>b) reiškinys, kuris vyksta kiekvienoje įmonėje nepriklausomai nuo įmonės darbuotojų valios;</p> <p>c) ūkio subjekto veikla, keičianti turto ir (arba) nuosavo kapitalo bei įsipareigojimų dydį ir (arba) struktūrą.</p>	
17.	Sąskaita tai:	<p>a) buhalterinės apskaitos duomenų vaizdavimas tam tikra tvarka;</p> <p>b) duomenų pateikimas tam tikros formos lentele;</p> <p>c) informacijos kaupimo ir grupavimo būdas ūkio subjekto turtui, nuosavam kapitalui, įsipareigojimams, pajamoms ir sąnaudoms nustatyti per ataskaitinį laikotarpį.</p>	
18.	Bendrieji apskaitos principai:	<p>a) tai nurodymai, kurių privalo laikytis apskaitininkai;</p> <p>b) nustato bendriausius visuotinai pripažintus reikalavimus, kuriais vadovaujantis formuojama finansinės apskaitos ir finansinių ataskaitų informacija;</p> <p>c) nėra teisingo atsakymo.</p>	
19.	Apskaitos periodas tai:	<p>a) tam tikras pastovus laiko tarpas, kuriam pasibaigus įmonė rengia finansines ataskaitas;</p> <p>b) diena, mėnuo, ketvirtis, metai;</p> <p>c) nėra teisingo atsakymo.</p>	
20.	Įmonės buhalteris yra atsakingas už:	<p>a) buhalterinės apskaitos politiką įmonėje;</p> <p>b) kasos operacijų teisingumą;</p> <p>c) buhalterijos personalo parinkimą;</p> <p>d) už įmonės buhalterinės apskaitos tvarkymą, buhalterinių įrašų teisingumą, apskaitos dokumentų surašymą laiku ir teisingai, už juose esančių duomenų tikrumą ir ūkinių operacijų teisėtumą.</p>	

Modulis „Buhalterinės apskaitos tvarkymas“

1 užduotis. PARAŠYKITE, KAS YRA APSKAITINĖ INFORMACIJA.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2 užduotis. UŽPILDYKITE LENTELĘ "APSKAITOS INFORMACIJOS VARTOTOJAI IR JŲ POREIKIAI".

Vartotojų grupės	Vartotojų poreikiai
Tiesiogiai suinteresuoti vidiniai įmonės vartotojai	
Tiesiogiai suinteresuoti išoriniai informacijos vartotojai	
Įvairios valdžios institucijos	
Kiti vartotojai	

3 užduotis. UŽPILDYKITE LENTELĘ "FINANSINĖS IR VALDYMO APSKAITOS SKIRTUMAI".

Požymis	Finansinė apskaita	Valdymo apskaita
Pagrindiniai tikslai		

Informacijos vartotojai		
Tyrimo objektas		
Ataskaitų ir pranešimų skelbimo tvarka		
Reglamentavimo laipsnis		
Ataskaitų ir pranešimų periodiškumas		
Matavimo vienetai		
Duomenų tikslumas		
Komercinė paslaptis		

4 užduotis. ATSAKYKITE Į KLAUSIMUS.

a) Koks yra buhalterinės apskaitos apbrėžimas?

.....

.....

b) Kas reglamentuoja apskaitos tvarkymą Lietuvos Respublikoje?

.....

.....

c) Kas tai yra TAS?

.....

.....

d) Paaiškinkite kuo skiriasi pajamų ir įplaukų sąvokas apskaitoje?

.....

.....

e) Paaiškinkite kuo skiriasi sąnaudų ir išlaidų sąvokos apskaitoje?

.....

.....

5 užduotis. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

1. Apskaitos informacija – tai:

- a) duomenys, naudojami valdymui;
- b) duomenys, pateikiami suprantama forma;
- c) duomenys naudojami valdytojams ateityje;
- d) iš patikimo šaltinio gauti ir tinkamai užfiksuoti apskaitos duomenys, kurie naudojami valdymui arba kurie gali būti naudingi valdytojams ateityje.

2. LR Įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme reglamentuojami bendrieji principai:

- a) įmonės, veiklos tęstinumo, periodiškumo;
- b) pastovumo, piniginio mato, kaupimo;

- c) palyginimo, atsargumo, neutralumo;
- d) visi išvardyti.

3. Bendrieji apskaitos principai:

- a) apibrėžia apskaitos tvarkymą;
- b) nurodo, kaip turi būti tvarkoma įmonės valdymo ir finansinė apskaita;
- c) nustato reikalavimus apskaitai;
- d) visi teiginiai teisingi.

4. Kuris (kurie) iš pateiktų teiginių neatitinka bendrųjų apskaitos principų?

- a) Buhalteriai daro prielaidą, kad įmonė egzistuoja neribotą laikotarpį;
- b) pajamos apskaitoje laikomos uždirbtomis tada, kai paslauga būna suteikta ir pirkėjas už ją sumoka;
- c) ūkinės operacijos apskaitoje fiksuojamos tada, kai jos įvyksta nepriklausomai nuo to, ar buvo gauti pinigai;
- d) piniginės įplaukos turi būti nuolat lyginamos su piniginėmis išmokomis.

5. Ką reiškia periodiškumo principas?

- a) daroma prielaida, kad įmonės veiklos laikotarpis neribotas.
- b) įmonės veikla tvarkant apskaitą suskirstoma į ataskaitinius laikotarpius, kuriems pasibaigus sudaroma finansinė atskaitomybė.
- c) pajamos, uždirbtos per ataskaitinį laikotarpį, siejamos su to laikotarpio sąnaudomis uždirbant tas pajamas.
- d) įmonė pasirinktą metodiką turi taikyti kiekvienais metais.

6. Ką reiškia pastovumo principas?

- a) daroma prielaida, kad įmonės veiklos laikotarpis neribotas.
- b) pasirinktą apskaitos metodą turi taikyti kiekvienais finansiniais metais.
- c) įmonė taiko tokius apskaitos metodus, kuriais turto, nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų vertė negali būti nepagrįstai padidinta ar sumažinta.
- d) visas įmonės turtas, nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai finansinėje atskaitomybėje išreiškiami pinigais.

7. Finansinė apskaita skirta:

- a) vidaus ir išorės vartotojams;
- b) vertybinių popierių biržai;
- c) statistikai;
- d) nėra teisingo atsakymo.

8. Valdymo apskaita skirta:

- a) bankams, profesinėms sąjungoms ir kitiems išorės vartotojams;
- b) įmonės direktorių tarybai ir kitiems išorės vartotojams;
- c) valdymo personalui;
- d) mokesčių inspekcijai.

9. Mokesčiams apskaičiuoti naudojami:

- a) valdymo apskaitos duomenys;
- b) finansinės apskaitos duomenys;
- c) mokestinės apskaitos duomenys;
- d) visų išvardytų apskaitos rūšių duomenys.

6 užduotis. APIBRĖŽKITE FUNDAMENTINĘ APSKAITINĘ LYGYBĘ.

.....

.....

7 praktinė užduotis. PATEIKIAME BALANSO STRAIPSNIOUS. NUSTATYKITE, KURIE STRAIPSNIAI PRISKIRTINI TURTUI, KURIE NUOSAVAM KAPITALUI AR ĮSIPAREIGOJIMAMS, TEISINGUS ATSAKYMUS PAŽYMĖKITE „X“.

Eil. Nr.	Straipsniai	TURTAS		NUOSAVYBĖ		
		Ilgalaikis	Trumpalaikis	Nuosavas kapitalas	Ilgalaikiai įsipareigojimai	Trumpalaikiai įsipareigojimai
1.	Įmonės administracijos pastatas					
2.	Įstatinis kapitalas (pasirašytasis)					
3.	Įranga					
4.	Transporto priemonės					
5.	Baldai					
6.	Pirktos prekės, skirtos perparduoti					
7.	Po vienerių metų mokėtinos skolos tiekėjams					
8.	Gauti trumpalaikiai išankstiniai apmokėjimai					
9.	Nepaskirstytasis ataskaitinių metų pelnas					
10.	Akcijų priedai					
11.	Trumpalaikis pirkėjų įsiskolinimas					
12.	Pirkėjų įsiskolinimas, išankstiniai apmokėjimai					
13.	Programinė įranga					
14.	Patentas					
15.	Žaliavos					
16.	Akcinis kapitalas					
17.	Išankstiniai mokėjimai					
18.	Ilgalaikė skola bankui					
19.	Nebaigta gamyba					
20.	Gryni pinigai kasoje					
21.	Pinigai banke					
22.	Pelno mokesčio įsipareigojimai					
23.	Žemė					
24.	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai					
25.	Įsigytos teisės					
26.	Skola darbuotojams					
27.	Per vienerius metus mokėtinos skolos tiekėjams					
28.	Privalomas rezervas					

29.	Pagaminta produkcija					
30.	Kitos po vienerių metų mokėtinos sumos					

8 praktinė užduotis. PASTABŲ SKILTYJE NURODYKITE, KAIP KONKRETI OPERACIJA VEIKIA TURTA, NUOSAVĄ KAPITALĄ IR ĮSIPAREIGOJIMUS. TOLIAU ŠI UŽDAVINĮ SPREŠKITE TIK TUOMET, JEI NEABEJOSIME DĖL KIEKVIENOS NURODYTOS OPERACIJOS PRISKYRIMO TURTUI, NUOSAVAM KAPITALUI AR ĮSIPAREIGOJIMAMS.

Eil. Nr.	Operacijos turinys	Suma Eur	Pastabos
1.	Išleista ir parduota akcijų	20 000	Pavyzdžiui: Padidėja turto (pinigų) ir nuosavas kapitalas (akcinis kapitalas)
2.	Įsigyti įrengimai skolon	4500	
3.	Nupirkta žaliavų	1400	
4.	Įsigytas skolon krovininis automobilis	9000	
5.	Nupirkta žaliavų	1200	
6.	Įsigyta skolon žaliavų	1350	
7.	Parduota produkcija skolon	1500	
8.	Įsigyta skolon žaliavų	750	
9.	Parduota produkcija (gauti pinigai)	2000	
10.	Apmokėta už pastato nuomą	400	
11.	Turtinis įnašas kapitalui didinti (pastatas)	50 000	
12.	Gauta paskola iš banko	25 000	
13.	Nupirkta žaliavų	2500	
14.	Parduota produkcija	1500	
15.	Sumokėta dalis skolos už automobilį	4500	
16.	Gauta pirkėjų skola	1000	
17.	Nupirkta žaliavų	2600	
18.	Parduota produkcija skolon	1500	
19.	Parduota produkcija skolon	4500	

20.	Sunaudota žaliavų	7500	
21.	Parduota produkcija	4000	
22.	Priskaičiuoti atlyginimai	2500	
23.	Priskaičiuotas socialinis draudimas 1,77 %	44.25	
24.	Sumokėtas tiekėjams už žaliavas	2000	
25.	Sumokėtas tiekėjams už žaliavas	3000	
26.	Sumokėta už šiluminę ir elektros energiją	1000	
27.	Gražinta paskola bankui	10 000	
28.	Sumokėtos palūkanos	600	

Šaltinis: Jefimovas B. (2008). Apskaitos pagrindai.

9 užduotis. REMDAMIESI 8 UŽDUOTIMI SUDARYKITE ŪKINIŲ OPERACIJŲ ĮTAKĄ ĮMONĖS APSKAITINEI LYGYBEI LENTELEJ, PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITĄ IR BALANSĄ.

Eil. Nr.	Ilgalaikis turtas			Trumpalaikis turtas			Nuosavas kapitalas	Įsipareigojimai					+ Pajamos - Sąnaudos	
	Pastatas	Automobilis	Įrengimai	Žalios	Pirkėjų skolos	Pinigai	Akcinis kapitalas	Skola tiekėjams	Mokėtinas darbo užmokestis	Mokėtinas socialinis draudimas	Mokėtinas pelno mokestis	Banko paskola	Pajamos	Sąnaudos
1.														
2.														
3.														
4.														
5.														
6.														
7.														
8.														
9.														
10.														
11.														
12.														
13.														
14.														
15.														
16.														
17.														
18.														
19.														
20.														
21.														
22.														
23.														
24.														
25.														
26.														
27.														
28.														
Iš viso														
	Iš viso turto:						Iš viso nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų:							

Pelno (nuostolių) ataskaita

Pajamos	Suma, Eur	Sąnaudos	Suma, Eur
Iš viso pajamų:		Iš viso sąnaudų:	
Pelnas (nuostolis)			
Pelno mokestis (15 proc.)			
Grynasis pelnas			

Balansas

Turtas	Suma, Eur	Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai	Suma, Eur
<i>Ilgalaikis turtas</i>		<i>Nuosavas kapitalas</i>	
Iš viso ilgalaikio turto		Iš viso nuosavo kapitalo	
<i>Trumpalaikis turtas</i>		<i>Įsipareigojimai</i>	
Iš viso trumpalaikio turto:		Iš viso įsipareigojimų:	
Iš viso turto:		Iš viso nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų:	

10 užduotis. ATSAKYKITE Į KLAUSIMUS.

a) Kas parodoma turto ir sąnaudų sąskaitų debete ir kredite?

.....

.....

b) Kas parodoma nuosavo kapitalo ir pajamų sąskaitų debete, o kas kredite?

.....

.....

c) Kaip apskaičiuojam sąskaitų debeto ir kredito apyvarta?

.....

.....

d) Kaip apskaičiuojamas likutis turto ir sąnaudų sąskaitose?

.....

.....

e) Kaip apskaičiuojamas likutis nuosavo kapitalo, įsipareigojimų ir pajamų sąskaitose?

.....

.....

f) Pateikite sąskaitų korespondencijos taisyklę?

.....
.....
.....

g) Kas yra sąskaitų planas? Kuo remiantis jis parengtas?

.....
.....
.....

11 užduotis. UŽPILDYKITE LENTELE „SVARBIAUSIOS APSKAITOS PROCESO PROCEDŪROS“.

<i>Apskaitos proceso procedūros atliekamos per visą ataskaitinį laikotarpį.</i>
1.
2.
3.
<i>Apskaitos proceso procedūros atliekamos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.</i>
4.
5.
6.
7.
<i>Apskaitos proceso procedūros atliekamos kito ataskaitinio laikotarpio pradžioje.</i>
8.

12 praktinė užduotis. IŠNAGRINĖKITE UAB „SAVARA“ 2019 M. GRUODŽIO MĖNESIO ŪKINES OPERACIJAS, Į SKILTĮ DOKUMENTAS ĮRAŠYKITE ŪKINĘ OPERACIJĄ PAGRINDŽIANČIUS DOKUMENTUS:

SF–SĄSKAITA FAKTŪRA;

MN–MOKĖJIMO NURODYMAS;

KPO–KASOS PAJAMŲ ORDERIS;

KIO–KASOS IŠLAIDŲ ORDERIS;

DUŽ–DARBO UŽMOKESČIO ŽINIARAŠTIS.

UŽREGISTRUOKITE ŪKINES OPERACIJAS BENDRAJAME ŽURNALE, PERKELKITE DUOMENIS Į DIDŽIAJĄ KNYGĄ. ATLIKITE KOREGUOJANČIUS IR UŽDARANČIUS ĮRAŠUS IR SUDARYKITE PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITĄ IR BALANSĄ. **UŽDUOTĮ GALITE ATLIKTI IR NAUDOJANTIS KOMPIUTERINE APSKAITOS PROGRAMA.**

UAB „Savara“ įsteigta 2000 m. rugpjūčio 7 d. bendrovės adresas: Dūmų 20, Vilnius. A/s LT123022023332244112 Vilniaus banke. Įmonės kodas 125136661 PVM mokėtojo kodas LT251366655. Bendrovės pagrindinė veikla didmeninė ir mažmeninė prekyba. Bendrovėje koreguojantys įrašai atliekami kiekvieno mėnesio pabaigoje. Taikomas nuolat atskaitomas atsargų

būdas. Ilgalaikio turto nusidėvėjimas skaičiuojamas kiekvieno mėnesio pabaigoje tiesiog proporcingu būdu.

Pastatų nusidėvėjimo laikas – 19 metų, likvidacinė vertė – 5000 Eur

Įrengimų naudojimo laikas 4 metai, likvidacinė vertė – 200 Eur

Transporto priemonių naudojimo laikas – 6 metai, likvidacinė vertė – 460 Eur

UAB „Savara“ sąskaitų likučiai 2019 m. gruodžio 1 d.:

Sąsk. Nr.	Sąskaitos pavadinimas	Suma
1210	Pastatai	200 000,00
1217	Pastatų įsigijimo savikainos nusidėvėjimas (-)	15 600,00
1220	Įranga	52 000,00
1227	Įrangos nusidėvėjimas (-)	3 080,00
1230	Transporto priemonės	57 600,00
5000	Parduotų prekių pajamos	931 560,00
6304	Darbuotojų darbo užmokestis ir su juo susijusios sąnaudos	58 260,00
6306	Ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudos	12 155,00
6308	Veiklos mokesčių sąnaudos	5 000,00
6806	Palūkanų sąnaudos	500,00
272	Kasa	15 740,00
301	Įstatinis pasirašytasis kapitalas (Akcinis kapitalas)	305 000,00
271	Sąskaitos bankuose	133 715,00
4430	Skolos tiekėjams už prekes ir paslaugas	36 820,00
244	Kitos gautinos sumos	22 780,00
6000	Parduotų prekių savikaina	614 800,00
2040	Prekės skirtos perparduoti (<i>Pirktų prekių, skirtų perparduoti, įsigijimo savikaina</i>)	125 539,00
241	Pirkėjų skolos	48 600,00
4420	Iš pirkėjų gauti avansai	15 500,00
4494	Kitos mokėtinos sumos	9 129,00
441	Skolos kredito įstaigoms	30 000,00

UAB „Savara“ 2019 m. gruodžio mėnesio operacijos

Nr.	Data	Dokumentas	Operacijos turinys	Suma
1.	12.31	?	Per gruodžio mėnesį nupirko prekių skolon	36 514,00
2.	12.31	?	Pardavė produkcijos skolon	83 920,00
3.	12.31	?	Parduotų prekių savikaina sudaro 37 proc. pardavimo kainos	31 050,40
4.	12.31	?	Tiekėjams apmokėta iš sąskaitos banke 95 procentų lapkričio mėnesio skolų	34 979,00
5.	12.31	?	Tiekėjams apmokėta iš sąskaitos banke 80 procentų gruodžio mėnesio skolų	29 211,20
6.	12.31	?	Pirkėjai gražino į sąskaitą banke 100 procentų lapkričio mėnesio skolų	48 600,00
7.	12.31	?	Pirkėjai gražino į sąskaitą banke 80 procentų gruodžio mėnesio skolų	67 136,00
8.	12.31	?	Per gruodžio mėnesį apskaičiuota darbuotojams atlyginimų	15 400,00

9.	12.31	?	Priskaičiuoti darbdavio mokesčiai socialiniam draudimui 1,17 %	180,18
10.	12.31	?	Išskaičiuota iš darbo užmokesčio: Pajamų mokestis Įmokos sodrai (19,5 %)	3 269,00 3 003,00
11.	12.31	?	Už komunalines paslaugas gauta sąskaita	2 160,00
12.	12.31	?	Registruojamas ilgalaikio turto nusidėvėjimas: Pastato Įrengimų Transporto priemonių	855,26 1 079,17 793,61
13	12.31	?	Banko paskola paimta 6 mėnesiams su 8 procentų metinėmis palūkanomis. Palūkanos įmonėje kaupiamos	200,00

BENDRASIS ŽURNALAS

2019 m. gruodžio mėn.

Data	Dok. pav. Nr.	Turinys	Sąsk. Nr.	PP	Debetas	Kreditas
12.31	SF	Pirktos prekės	2040	v	36 514,00	
		Skolos tiekėjams už prekes ir paslaugas	4430	v		36 514,00
		Nupirkta prekių skolon				

KOREGUOJANTYS ĮRAŠAI

UŽDARANTIEJI ĮRAŠAI

--	--	--	--	--	--	--	--

DIDŽIOJI KNYGA

SĄSKAITA Pastatų ir statinių įsigijimo savikaina **Nr.**

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.01		Pr. lik.			200 000,00	

SĄSKAITA **Nr.**

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas

SĄSKAITA **Nr.**

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas

SĄSKAITA **Nr.**

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas

SĄSKAITA **Nr.**

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas

SĄSKAITA **Nr.**

Data	Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis
------	---------	----	---------	----------	---------

20XX m.						Debetas	Kreditas

SĄSKAITA

Nr.

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas

SĄSKAITA

Nr.

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas

Pelno (nuostolių) ataskaita

Pajamos	Suma, Eur	Sąnaudos	Suma, Eur
Iš viso pajamų:		Iš viso sąnaudų:	
Pelnas (nuostolis)			
Pelno mokestis (15 proc.)			
Grynasis pelnas			

Balansas

Turtas	Suma, Eur	Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai	Suma, Eur

<i>Ilgalaikis turtas</i>		<i>Nuosavas kapitalas</i>	
Iš viso ilgalaikio turto		Iš viso nuosavo kapitalo	
<i>Trumpalaikis turtas</i>		<i>Įsipareigojimai</i>	
Iš viso trumpalaikio turto:		Iš viso įsipareigojimų:	
Iš viso turto:		Iš viso nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų:	

Modulis „Turto dokumentų tvarkymas ir registravimas apskaitoje“

1 užduotis. ATSAKYKITE Į KLAUSIMUS.

a) Kas yra ilgalaikis turtas?

b) Kaip skirstomas ilgalaikis turtas?

c) Kas yra trumpalaikis turtas?

d) Išvardykite ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo metodus?

e) Kas yra likvidacinė ilgalaikio turto vertė?

f) Kas yra likutinė ilgalaikio turto vertė?

g) Paaiškinkite nematerialiojo turto sąvoką?

h) Paaiškinkite finansinio turto sąvoką.

i) Apibūdinkite trumpalaikio turto sąvoką.

j) Kas sudaro atsargų įsigijimo savikainą.

k) Išvardykite atsargų įvertinimo metodus.

l) Paaiškinkite FIFO metodą.

.....
.....
.....
m) Kokie mokėjimai priskiriami išankstiniams apmokėjimams?

.....
.....
.....
n) Paaiškinkite sukauptų pajamų sąvoką.

2 užduotis. UŽPILDYKITE TESTĄ, PASIRINKDAMI VIENĄ TEISINGĄ ATSAKYMĄ

1. Pinigai ir pinigų ekvivalentai - tai:

- a) trumpalaikės, labai greitai virstančios pinigais finansinės investicijos;
- b) banko čekiai, perlaidų vertė, vekseliai, pašto ženklai ir kt.;
- c) visi įmonės turimi pinigai vietine ir užsienio valiuta ir jų ekvivalentai, t. y. tos pinigų sumos, kuriomis įmonė gali naudotis;

2. Pirkėjų įsiskolinimas – tai:

- a) su įmonės prekybine veikla (prekių, paslaugų ir savos produkcijos pardavimu) susijusios pirkėjų skolos;
- b) su įmonės prekybine veikla (prekių, paslaugų ir savos produkcijos pardavimu) nesusijusios pirkėjų skolos;
- c) su įmonės prekybine veikla (prekių, paslaugų ir savos produkcijos pardavimu) susijusios kreditorių skolos.

3. Pirkėjai – tai:

- a) įmonės ir asmenys, kurie parduoda mūsų įmonei pagamintą produkciją, prekes ar paslaugas;
- b) įmonės ar organizacijos, kurios sudaro su įmone sutartis dėl prekių pirkimo;
- c) įmonės, organizacijos, asmenys, kurie perka iš mūsų įmonės už pinigus ar skolon pagamintą produkciją, prekes arba paslaugas.

4. Sumokėti avansai – tai:

- a) iš anksto sumokėti rankpinigiai;
- b) sumokėti avansai už atsargas ir paslaugas;
- c) gauti avansai už atsargas ir paslaugas.

5. Ateinančių laikotarpių sąnaudos:

- a) iš anksto gautos sumos už teiktinas paslaugas;
- b) sumokėti avansai už atsargas ir paslaugas;
- c) kai įmonė per ataskaitinį ir ankstesnius ataskaitinius laikotarpius sumokėjo už būsimais laikotarpiais teiktinas tęstinio pobūdžio paslaugas, už kurias sumokėtos sumos bus tolygiai pripažįstamos sąnaudomis ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, kai bus patiriamos.

6. Kasa tai:

- a) vieta, kurioje išmokami atlyginimai;
- b) vieta, kurioje laikomi įmonės gryni pinigai bei atliekamos pinigų gavimo ir išmokėjimo operacijos;

c) vieta, kurioje atlieka darbą kasininkas.

7. Kasos operacijos tai:

- a) pinigų išmokėjimas iš ūkio subjekto kasos;
- b) pinigų priėmimas į kasą;
- c) pinigų priėmimas į ūkio subjekto kasą ir išmokėjimas iš ūkio subjekto kasos.

8. Pinigų priėmimo į kasą atvejams galima priskirti:

- a) pinigų inkasavimas iš kasos aparatų, pinigų perkėlimas iš banko, avanso išdavimas atskaitingiems asmenims;
- b) pinigų inkasavimas iš kasos aparatų, atskaitingų asmenų avansų gražinimas, pirkėjų atsiskaitymas grynaisiais pinigais, pinigų perkėlimas iš banko, trūkumų padengimas;
- c) pinigų inkasavimas iš kasos aparatų, pirkėjų atsiskaitymas grynaisiais pinigais, pinigų padėjimas į banko sąskaitą.

9. Kasos pajamų orderis tai:

- a) pinigų ir kito trumpalaikio turto gavimo dokumentas;
- b) išmokėjimas grynais pinigais iš kasos;
- c) įmokoms grynaisiais pinigais į įmonės kasą pajamuoti dokumentas.

10. Grynujų pinigų išmokėjimo atvejams galima priskirti:

- a) darbo užmokesčio išmokėjimas, avanso išdavimas atskaitingiems asmenims, pinigų perkėlimas iš banko;
- b) darbo užmokesčio išmokėjimas, avanso išdavimas atskaitingiems asmenims, pinigų padėjimas į banko sąskaitą;
- c) darbo užmokesčio išmokėjimas, atskaitingų asmenų avansų gražinimas, pinigų padėjimas į banko sąskaitą.

11. Kada galima pinigus priimti į kasą ir išmokėti iš kasos?

- a) tik kasos pajamų arba išlaidų orderių išrašymo dieną;
- b) pagal įmonės poreikį išrašyti kasos pajamų arba išlaidų orderius, pinigus įnešti arba išmokėti pagal galimybes;
- c) per mėnesį laiko nuo kasos pajamų arba išlaidų orderių išrašymo dienos.

12. Kasos išlaidų orderį pasirašo:

- a) įmonės vadovas (arba pavaduojantis asmuo), vyriausiasis buhalteris, pinigų gavėjas, kasininkas;
- b) vyriausiasis buhalteris, pinigų gavėjas;
- c) įmonės vadovas (arba pavaduojantis asmuo), vyriausiasis buhalteris, kasininkas.

13. Kaip apskaičiuojamas pinigų likutis kasos knygoje dienos pabaigoje?

- a) iš pajamų atimamos išlaidos;
- b) pinigų likutis dienos pradžioje, pridedamos pajamos ir atimamos išlaidos;
- c) prie pinigų likučio dienos pradžioje pridedamos pajamos.

14. Laikyti kasoje įmonei nepriklausančius pinigus:

- a) leidžiama, bet tik su įmonės vadovo sutikimu;
- b) leidžiama, bet tik su įmonės vadovo ir vyriausiojo buhalterio sutikimu;
- c) draudžiama.

15. Po inventorizacijos kasoje rasti pertekliai. Nurodykite teisingą sąskaitų korespondenciją:

- a) D Pinigai K Kitos pajamos;
- b) D Pinigai K Gautinos sumos;
- c) D Pinigai K Pardavimo pajamos.

16. Banko išrašas tai:

- a) banko ataskaita apie įmonės pinigų judėjimą sąskaitoje banke;
- b) kasininko apyskaita;
- c) prekinė apyskaita.

17. Mokėjimo nurodymas, tai:

- a) dokumentas, kuriuo bankui nurodama pervesti nurodytą sumą iš įmonės atsiskaitomosios sąskaitos banke į kitos įmonės sąskaitą;
- b) dokumentas, kuriuo bankui nurodama pervesti nurodytą sumą į įmonės atsiskaitomąją sąskaitą banke iš kitos įmonės sąskaitos;
- c) pardavimams ir pirkimams registruoti dokumentas.

18. Inventorizacija tai:

- a) įmonės veiklos procedūra, per kurią patikrinamas faktinis įmonės turto ir įsipareigojimų egzistavimas;
- b) įmonės veiklos procedūra, per kurią patikrinamas įmonės ilgalaikio turto egzistavimas;
- c) įmonės veiklos procedūra, per kurią patikrinami faktiniai įmonės pinigai kasoje.

19. Į kokius pagrindinius etapus suskirstytas inventorizacijos procesas?

- a) parengiamieji darbai, turto tikrinimas natūra ir jo įrašymas į inventorizacijos aprašus;
- b) parengiamieji darbai, turto tikrinimas ir jo įrašymas į inventorizacijos aprašus, inventorizavimo rezultatų skaičiavimas ir rekomendacijos vadovui pateikimas;
- c) parengiamieji darbai, turto tikrinimas ir jo įrašymas į inventorizacijos aprašus, duomenų lyginimas su buhalteriniais duomenimis.

20. Kokiais atvejais neprivaloma atlikti inventorizacijos?

- a) įvykus stichinei nelaimei;
- b) mėnesiui pasibaigus;
- c) keičiantis materialiai atsakingam asmeniui.

21. Koks gali būti inventorizacijos rezultatas?

- a) pelnas;
- b) nuostolis;
- c) trūkumas arba perteklius.

22. Kas yra kasos knyga?

- a) dokumentas, parodantis įmonės išlaidas;
- b) kontrolinis suvestinis dokumentas, naudojamas visoms kasos operacijoms;
- c) dokumentas, fiksuojantis įmonės pajamas.

23. Avanso apyskaita, tai:

- a) gryniesiems pinigams išimti iš atsiskaitomosios sąskaitos banke;
- b) pirminis dokumentas, naudojamas įmonės darbuotojams atsiskaityti su buhalterija už atskaitingai jiems išduotų pinigų panaudojimą;

c) trumpalaikio turto gavimo dokumentas.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	

3 praktinė užduotis. NUSTATYKITE ŠLIFAVIMO STAKLIŲ ĮSIGIJIMO SAVIKAINĄ

Nr.	Ūkinė operacija	Suma Eur
1.	Įsigytos šlifavimo staklės skolon	20 000
2.	Šlifavimo staklių transportavimo išlaidos	1 200
3.	Už stakles ir transportą priskaičiuotas PVM mokestis	4 452
4.	Už stakles sumokėtas maito mokestis	1 000
5.	Staklių montavimo darbams įmonė sunaudėjo medžiagų	800
6.	Apmokėta įmonės direktoriui kvalifikacijos kėlimo kursų išlaidos	1 200
7.	Apskaičiuotas darbo užmokestis darbininkams už įrengimų priežiūrą	3 000
8.	Apmokėta remonto įmonės sąskaitą už įsigytų šlifavimo staklių montavimo darbus	2 500
9.	Apmokėta už staklių išbandymo darbus	500
10.	Grąžinta banko paskola	10 000
Šlifavimo staklių įsigijimo savikaina:		?

4 praktinė užduotis. UAB „X“ KOMPIUTERINĖS PROGRAMOS ĮSIGIJIMO SAVIKAINA – 4 000 EUR, LIKVIDACINĖ VERTĖ – 0 EUR, NAUDINGO TARNAVIMO LAIKAS – 4 METAI. APSKAIČIUOKITE ĮMONĖS KOMPIUTERIŲ PROGRAMOS KIEKVIENŲ METŲ AMORTIZACIJOS SUMĄ IR NURODYKITE SĄSKAITŲ KORESPONDENCIJĄ.

Nr.	Operacijos turinys	Sąskaitos korespondencija ir ūkinės operacijos piniginė išraiška		
		Sąskaitos Nr.	Debetas	Kreditas
1.	Kompiuterinės programos amortizacija			

5 praktinė užduotis. APSKAIČIUOKITE KROVININIO AUTOMOBILIO NUSIDĖVĖJIMO SUMĄ IR SAŃAUDAS SEPTYNERIŲ METŲ LAIKPOTARPIUI TIESIOGIAI PROPORCINGU NUSIDĖVĖJIMO SKAIČIAVIMO METODU.

UAB „X“ sausio 1 d. pradėtas eksploatuoti krovininis automobilis, kurio įsigijimo savikaina 18 000 Eur Tikimasi, kad jis bus eksploatuojamas septynerius metus ir juo bus nuvažiuota 634 000 km. Krovininio automobilio likvidacinė vertė – 350 Eur. Per 201X metus šia transporto priemone nuvažiuota 44 000 km, 20XX m. tikimasi nuvažiuoti 90 000 km, o likusiais metais – po 100 000 km.

Naudojimo laikas	Įsigijimo savikaina, Eur	Nudėvimoji vertė, Eur	Metinė nusidėvėjimo suma (šaudos)	Sukauptas (priskaičiuotas) nusidėvėjimas, Eur	Likutinė vertė metų pabaigoje (Balanse) Eur
			suma Eur		

6 užduotis. PER SAUSIO MĖNESĮ IŠ UAB „X“ ĮSIGYTA PREKIŲ UŽ 6 280 Eur + PVM. PARDUOTA PREKIŲ UŽ 7 000 EUR + PVM. PARDUOTŲ PREKIŲ SAVIKAINA 6 280 EUR. NURODYKITE SĄSKAITŲ KORESPONDENCIJAS, TAIKANT NUOLAT APSKAITOMŲ ATSARGŲ BŪDĄ.

Nr.	Operacijos turinys	Sąskaitos korespondencija ir ūkinės operacijos pinigine išraiška		
		Sąskaitos Nr.	Debetas	Kreditas
1.	Įsigijus atsargas registruojama			
2.	Parduodant prekes registruojama			
3.	Parduotų prekių savikainos nurašymas			

7 užduotis. 201X m. SAUSIO 1 d. SANDĖLYJE BUVO PREKYBINIŲ ATSARGŲ UŽ 13 000 EUR. PER SAUSIO MĖNESĮ UAB „X“ ĮSIGYTA PREKIŲ UŽ 62 800 EUR + PVM. PARDUOTA PREKIŲ UŽ 70 000 Eur + PVM. INVENTORIZACIJOS METU NUSTATYTAS PREKIŲ LIKUTIS SAUSIO 31 D. 12 000 EUR. NURODYKITE SĄSKAITŲ KORESPONDENCIJAS, TAIKANT PERIODIŠKAI APSKAITOMŲ ATSARGŲ BŪDĄ.

Nr.	Operacijos turinys	Sąskaitos korespondencija ir ūkinės operacijos pinigine išraiška		
		Sąskaitos Nr.	Debetas	Kreditas
1.	Per visą ataskaitinį laikotarpį pirkimai registruojami:			
2.	Pajamos fiksuojamos apskaitoje kiekvieną kartą pardavus prekes, per visą ataskaitinį laikotarpį, o parduotų prekių savikainą, tenkančią realizuotoms prekėms			
Sąskaita 201 Atsargos , naudojama tik atsargų likučiams užfiksuoti , kurie buvo nustatyti inventorizacijos būdu. Ataskaitinio laikotarpio eigoje šioje sąskaitoje nedaromi jokie įrašai nei debete, nei kredite.				
3.	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje parduotų prekių savikainos nurašymas:			
3.1.	Ataskaitinio laikotarpio atsargų pradžios likutis iškeliamas į 6000 Parduotų prekių savikainos debetą			
3.2.	Visa, per ataskaitinį laikotarpį sąskaitoje 6002 Pirkimai, sukaupta suma, pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui yra iškeliamas į sąskaitą 6000 Parduotų prekių savikainos debetą. Uždaroma Pirkimų sąskaita			
3.3.	Nustatytas atsargų likutis ataskaitinio laikotarpio			

	pabaigoje, įvertintas pirkimo kaina yra užregistruojamas atsargų sąskaitos Debetė			
--	--	--	--	--

Modulis „Įsipareigojimų dokumentų tvarkymas ir registravimas apskaitoje“

1 užduotis. ATSAKYKITE Į KLAUSIMUS.

a) Kaip apibūdinti įsipareigojimus?

.....

.....

b) Kaip apibūdinti ilgalaikius įsipareigojimus?

.....

.....

c) Kokios pagrindinės įsipareigojimų sąskaitos?

42 s-ta: ilgalaikiai įsipareigojimai	44 s-ta: trumpalaikiai įsipareigojimai

d) Kas sudaro finansines skolas?

40 s-ta: ilgalaikiai įsipareigojimai	44 s-ta: trumpalaikiai įsipareigojimai

e) Kokios gali būti skolos tiekėjams?

.....

.....

f) Kokie su darbo santykiais susijusių įsipareigojimų pavyzdžiai?

.....

.....

2 užduotis. UŽPILDYKITE TESTĄ, PASIRINKDAMI VIENĄ TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

1. Įsipareigojimas - prievolė, atsirandanti dėl:

- atliktų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, kuri gali būti įvykdyta ir kurios dydį galima objektyviai nustatyti;
- atliktų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, kuri turės būti įvykdyta ir kurios dydį galima subjektyviai nustatyti;
- atliktų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, kuri turės būti įvykdyta ir kurios dydį galima objektyviai nustatyti;
- atliktų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, kuri turės būti įvykdyta ir kurios dydžio nereikia nustatyti.

2. Ilgalaikis įsipareigojimas - įsipareigojimas, už kurį:

- įmonė privalės atsiskaityti vėliau nei per vienerius metus nuo balanso datos;
- įmonė privalės atsiskaityti anksčiau nei per vienerius metus nuo balanso datos;

- c) įmonė privalės atsiskaityti vėliau nei per kelerius metus nuo balanso datos;
- d) įmonė privalės atsiskaityti vėliau nei per vienerius metus nuo balanso sudarymo.

3. Trumpalaikis įsipareigojimas - įsipareigojimas, už kurį:

- a) įmonė privalės atsiskaityti vėliau nei vienerius metus nuo balanso datos arba per vieną įmonės veiklos ciklą;
- b) įmonė privalės atsiskaityti per vienerius metus nuo balanso datos arba per kelis įmonės veiklos ciklus;
- c) įmonė privalės atsiskaityti per vienerius metus nuo balanso sudarymo arba bent per vieną įmonės veiklos ciklą;
- d) įmonė privalės atsiskaityti per vienerius metus nuo balanso datos arba per vieną įmonės veiklos ciklą.

4. Finansiniai įsipareigojimai - tai:

- a) įsipareigojimai gauti pinigų arba atsiskaityti kitu finansiniu turtu;
- b) įsipareigojimai sumokėti pinigų arba atsiskaityti kitu finansiniu turtu;
- c) įsipareigojimai sumokėti pinigų arba atsiskaityti kitu materialiuoju turtu;
- d) įsipareigojimai sumokėti pinigų arba atsiskaityti kitu nematerialiuoju turtu.

5. Koks teisės aktas reglamentuoja individualiuosius darbo santykius, kurie atsiranda sudarius darbo sutartį?

- a) LR buhalterinės apskaitos įstatymas;
- b) LR darbo kodeksas;
- c) LR pelno mokesčio įstatymas.

6. Kokios yra darbo užmokesčio formos?

- a) laikinė;
- b) laikinė, vienetinė;
- c) vienetinė.

7. Papildomas darbo užmokestis tai:

- a) kasmetinių atostogų apmokėjimas, priemoka darbuotojams, auginantiesiems vaikams, už vieną ar dvi papildomas poilsio dienas per mėnesį ir pan.);
- b) premijos, priedai;
- c) nedarbingumo pašalpa.

8. Kokie yra pirminiai darbo apmokėjimo dokumentai?

- a) darbo laiko apskaitos žiniaraštis, asmens sąskaita;
- b) darbo sutartis, asmens sąskaita;
- c) darbo sutartis, darbo laiko apskaitos žiniaraštis, darbo užmokesčio žiniaraštis, asmens sąskaitos kortelės.

9. Kokie privalomi mokesčiai išskaičiuojami iš darbuotojo darbo užmokesčio?

- a) pajamų mokestis;
- b) mokestis socialiniam draudimui;
- c) gyventojų pajamų mokestis, socialinio draudimo mokestis ir privalomasis sveikatos draudimo mokestis.

10. Pajamų mokesčio mokėtojai:

- a) tik nuolatiniai Lietuvos gyventojai;
- b) tik nenuolatiniai Lietuvos gyventojai;
- c) nuolatiniai Lietuvos gyventojai ir nenuolatiniai Lietuvos gyventojai.

11. Kurios iš šių pajamų apmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu?

- a) darbo užmokestis, darbo užmokestis už kasmetines atostogas, ligos pašalpa, kompensacija už nepanaudotas atostogas, išėtinė pašalpa;
- b) darbo užmokestis pirmaeilėse pareigose lygus gyventojui taikomam neapmokestinamajam pajamų dydžiui;

12. Kaip apskaičiuojamas darbo užmokestis už kasmetines atostogas?

- a) vidutinį vienos darbo dienos užmokestį, kuris apskaičiuojamas paskutinių trijų mėnesių darbo užmokestį dalijant iš faktiškai dirbtų per tą laikotarpį dienų skaičiaus, dauginant iš darbo dienų atostogų dienų skaičiaus;
- b) vidutinį vienos darbo dienos užmokestį, kuris apskaičiuojamas paskutinių trijų mėnesių darbo užmokestį dalijant iš faktiškai dirbtų per tą laikotarpį dienų skaičiaus, dauginant iš kalendorinių atostogų dienų skaičiaus;
- c) pagal valandinį apmokėjimą.

13. Jeigu darbuotojas dirba keliose darbovietėse, už pirmas dvi kalendorines nedarbingumo dienas moka:

- a) kiekvienas darbdavys;
- b) darbdavys ir Sodra;
- c) tik Sodra.

14. Ligos pašalpa mokama iš darbdavio lėšų:

- a) už pirmąsias dvi kalendorines nedarbingumo dienas;
- b) už pirmąsias tris kalendorines nedarbingumo dienas;
- c) už pirmąsias dvi darbo nedarbingumo dienas.

15. Priskaičiuotas darbuotojų darbo užmokestis priskiriamas?

- a) sąnaudoms ir su darbo santykiais susijusioms sąnaudoms;
- b) darbuotojo pajamoms natūra, kuri apmokestinama 15 % gyventojų pajamų mokesčiu;
- c) pajamoms ir gautinoms su darbo santykiais

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15					

3 uždavitis. ĮMONĖ „X“ 2018 M. GRUODŽIO MĖN. GAUNA 60 000 Eur PASKOLĄ IŠ BANKO, IŠ KURIŲ 15 000 Eur TURĖS SUMOKĖTI 2019 METAIS, O 45 000 EUR – VĒLIASNIAIS LAIKOTARPIAIS. NURODYKITE SĄSKAITŲ KORESPONDENCIJAS, GAVUS PASKOLĄ, GRAŽINUS DALĮ PASKOLOS IR ILGALAIKĖS SKOLOS DALĮ, KURI TURĖS BŪTI SUMOKĖTA PER ARTIMIAUSIUS 12 MĖNESIŲ (TARKIME, KAD 20 000 EUR).

Nr.	Operacijos turinys	Sąskaitos korespondencija ir ūkinės operacijos piniginė išraiška		
		Sąskaitos Nr.	Debetas	Kreditas

1.	Gavus paskolą registruojama	271	60 000	
		4220		45 000
		4411		15 000
2.	Gražinus dalį paskolos registruojama	4411	15 000	
		271		15 000
3.	Ilgalaikės skolos dalį, kuri turės būti sumokėta per artimiausius 12 mėnesių registruojama	4220	20 000	
		4411		20 000

4 užduotis. ĮMONĖ PRISKAIČIAVO NEKILNOJAMOJO TURTO MOKESTĮ 5 700 EUR UŽ 2019 METUS IŠ GYVENTOJO IŠSINUOMOTAS ADMINISTRACINES PATALPAS. ŠIS ĮSIPAREIGOJIMAS BIUDŽETUI ATSISPINDI 2019 METŲ GRUODŽIO 31 D. BALANSE. NEKILNOJAMOJO TURTO MOKESČIO DEKLARAVIMO IR SUMOKĖJIMO TERMINAI YRA IKI KITŲ METŲ VASARIO 1 DIENOS. NURODYKITE SĄSKAITŲ KORESPONDENCIJAS, KAI PRISKAIČIUOTAS IR SUMOKĖTAS NEKILNOJAMOJO TURTO MOKESTIS.

Nr.	Operacijos turinys	Sąskaitos korespondencija ir ūkinės operacijos pinigine išraiška		
		Sąskaitos Nr.	Debetas	Kreditas
1.	Priskaičiuotas nekilnojamojo turto mokestis registruojamas:	6308	1 700	
		4493		1 700
2.	Sumokėjus nekilnojamojo turto mokestį registruojama:	4493	1 700	
		271		1 700

5 praktinė užduotis. APSKAIČIUOKITE UAB „X“ DARBUOTOJŲ ATLYGINIMUS IR UŽPILDYKITE DARBO UŽMOKESČIO ŽINIARAŠTĮ UŽ 2020 METŲ SAUSIO MĖNESĮ. NURODYKITE IŠSKAITOMŲ MOKESČIŲ TARIFUS IR SĄSKAITŲ KORESPONDENCIJAS.

1. Darbuotojo A 2020 metų sausio 5 d. pasirašytoje darbo sutartyje (dirbti pradėjo kitą dieną po darbo sutarties sudarymo, t.y. sausio 6 dieną) numatytas darbas vadybininku visą 5 darbo dienų savaitę už darbą gaunant 607 eurų per trijų mėnesių bandomąjį laikotarpį iki 2020 metų balandžio 8 d. Sausio mėnesį yra 22 darbo dienos, taikant 5 darbo dienų savaitę, darbuotojas dirbo 20 darbo dienų.

2-3. Direktorius B atlyginimas, numatytas darbo sutartyje 900 eurų, o vyr. buhalterio C, kuris dirba puse etato, 700 eurų per mėnesį. Direktorius ir vyr. buhalteris išdirbo visą mėnesį ir prašė taikyti priklausantį NPD.

4. Darbuotojas D dirba puse etato, antraeilėse pareigose, o darbo sutartyje numatyta, kad už mėnesį gaus 300 eurų.

5. Administracijos darbuotojas E pateikė nedarbingumo pažymėjimą, kuriame nurodyta, kad darbuotojas buvo nedarbingas nuo 2020 m. sausio 6 d. iki 2020 m. sausio 10 d. Darbuotojas turi būtinąjį draudimo stažą. Likusias vasario mėnesio dienas darbuotojas dirbo ir priskaičiuotas 600 eurų atlyginimas.

Šio darbuotojo pajamos buvo:

2019 m. rugsėjo mėnesį - 550 eurų, (21 d.d.)

spalio mėnesį - 580 eurų, (23 d.d.)

lapkričio mėnesį - 580 eurų, (20 d.d.)

gruodžio mėnesį - 600 eurų, (19 d.d.)

Darbo užmokesčio žiniaraštis

Nr. 1

Eil. Nr.	NPD	Vardas, Pavardė	Priskaičiuota				Soc. draudimo įmokos iš darbdavio lėšų	Išskaityta					Mokėtina suma	
			Pareigybinis atlyginimas	Atostoginiai	Nedarbin- gumas už 2 darbo dienas	Iš viso:		Pajamų mokestis nuo DU	Pajamų mokestis nuo nedarbingu-mo	Privalomasis sveikatos draudimas	Socialinis draudimas	Avansas		Iš viso:
Iš viso:														

Priskaitant mokėtinus atlyginimus, darbdavio įmokas ir išskaitytus mokesčius iš darbo užmokesčio:	D 6 kl.	?	?	?	?	?			
	K 4480	?	?	?	?	?			
Pervedant iš darbo užmokesčio išskaičiuotas sumas ir darbo užmokesčių darbuotojams:		?	?	?	?	?	?		?
		?	?	?	?	?	?		?

Modulis „Pajamų ir sąnaudų duomenų formavimas ir apskaitymas“

1 užduotis. UŽPILDYKITE TESTĄ, PASIRINKDAMI VIENĄ TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

1. Ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas (nuostoliai) – tai įmonės ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatas, kuris apskaičiuojamas:

- a) iš pajamų, uždirbtų per ataskaitinį laikotarpį, atėmus to ataskaitinio laikotarpio sąnaudas;
- b) iš pajamų, uždirbtų per ataskaitinį laikotarpį, atėmus to ataskaitinio laikotarpio išlaidas
- c) iš įplaukų, gautų per ataskaitinį laikotarpį, atėmus to ataskaitinio laikotarpio sąnaudas.
- d) iš pajamų, uždirbtų per ataskaitinį laikotarpį, atėmus to tolesnio ataskaitinio laikotarpio sąnaudas;

2. Pajamos, atsižvelgus į kaupimo principą, - tai:

- a) neuždirbtas per ataskaitinį laikotarpį turtas (dažniausiai pinigai) nepriklausomai nuo to, ar jis jau gautas, ar dar ne;
- b) uždirbtas per ataskaitinį laikotarpį turtas (dažniausiai pinigai) priklausomai nuo to, ar jis jau gautas, ar dar ne;
- c) uždirbtas per ataskaitinį laikotarpį turtas (dažniausiai pinigai) nepriklausomai nuo to, ar jis jau gautas, ar dar ne;
- d) uždirbtas per ataskaitinį laikotarpį turtas (bet ne pinigai) nepriklausomai nuo to, ar jis jau gautas, ar dar ne.

3. Grynuosius pirkimus sudaro:

- a) bendrieji pirkimai – pirkimų nuolaidos – prekių grąžinimai - prekių nukainavimai;
- b) bendrieji pirkimai + pirkimų nuolaidos – prekių grąžinimai - prekių nukainavimai;
- c) bendrieji pirkimai – pirkimų nuolaidos + prekių grąžinimai - prekių nukainavimai;
- d) bendrieji pirkimai – pirkimų nuolaidos – prekių grąžinimai + prekių nukainavimai.

4. Jei atsargų apskaitai taikomas periodiškai apskaitomų atsargų būdas, parduotų prekių savikaina registruojama:

- a) prekių pardavimo momentu;
- b) ataskaitinio laikotarpio pabaigoje;
- c) prekių apmokėjimo momentu;
- d) prekių pirkimo momentu.

5. Pardavimo sąnaudoms priskiriama:

- a) nuostoliai dėl valiutos kursų pasikeitimo;
- b) pagamintų prekių sandėliavimo išlaidos;
- c) ilgalaikio turto perleidimo nuostoliai;
- d) prekybos patalpų nuomos ir eksploatavimo išlaidos.

6. Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudoms priskiriama:

- a) parduotos netipinės veiklos produkcijos, perparduotų prekių ar paslaugų savikaina;
- b) įmonės reprezentavimo, paramos, labdaros, socialinės išlaidos;
- c) palūkanos lizingo (finansinės nuomos) būdu įsigyjant turtą;
- d) bendrosios ir administracinės sąnaudos.

7. Diskontai yra:

Specialios baudos, taikomos tiems pirkėjams, kurie neatsiskaito už prekes per nustatytą laikotarpį;

- a) nuolaida, duodama, jei pirkėjas apmoka pardavėjui pinigus anksčiau nei numatyta. Diskonto taikymas turi būti aiškiai aptariamas sutartyje;
- b) nuolaida, duodama, jei pirkėjas apmoka pardavėjui pinigus anksčiau nei numatyta. Diskonto taikymas gali būti neaptariamas sutartyje;
- c) nuolaida, duodama, jei pirkėjas apmoka pardavėjui pinigus vėliau nei numatyta. Diskonto taikymas turi būti aiškiai aptariamas sutartyje.

8. Pelno (nuostolių) ataskaitoje pelno mokesčio suma pripažįstama:

- a) sąnaudomis;
- b) netekimais;
- c) išlaidomis;
- d) nuostoliu.

9. Nustatykite, kokias operacijas atlieka įmonė pardavėja, gavusi iš įmonės pirkėjos prekių grąžinimo PVM sąskaitas-faktūras.

- a) mažina apskaičiuotą pardavimo PVM ir grąžintų prekių vertės suma mažina realizavimo pajamas;
- b) grąžintų prekių verte mažina pirkimo PVM ir šia suma mažina realizavimo pajamas;
- c) grąžintų prekių verte mažina apskaičiuotą PVM ir mažina pelną;
- d) grąžintų prekių verte mažina pirkimo PVM ir šia suma mažina pirkimus.

10. Pagal LR Buhalterinės apskaitos įstatymą, patikslinantį dokumentą prekių grąžinimo metu surašo:

- a) pardavėjas;
- b) pirkėjas;
- c) šalių susitarimu pirkėjas arba pardavėjas;
- d) patikslinantis dokumentas neišrašomas.

2 praktinė užduotis. NUSTATYKITE ĮMONĖS (PVM MOKĖTOJOS) ATASKAITINIO LAIKPTARPIO PAJAMŲ SUMĄ, TAIKANT KAUPIMO PRINCIPĄ.

Pirkėjai sumokėjo skolą už praėjusį ataskaitinį laikotarpį pirktas prekes - 45 000 Eur, gauta banko paskola - 50 000 Eur, parduota produkcijos skolon už 50 000 Eur + PVM 10 500 Eur, išrašyta sąskaita nuomininkui už sandėlio nuomą - 5 000 Eur + PVM 1050 Eur, gautas avansas iš pirkėjų - 20 000 Eur, gautos palūkanos už einamojo ataskaitinio laikotarpio atsiskaitomosios sąskaitos likutį - 500 Eur, tiekėjas grąžino nepanaudoto avanso likutį - 1 500 Eur, gauti delspinigiai į atsiskaitomąją sąskaitą - 300 Eur.

Pajamų pripažinimas

Nr.	Operacijos turinys	Pajamų suma
1.	Parduota produkcijos skolon už 50 000 Eur + PVM 10 500 Eur	50 000
	Iš viso:	

3 praktinė užduotis. NUSTATYKITE ĮMONĖS (PVM MOKĖTOJOS) ATASKAITINIO LAIKOTARPIO SĄNAUDŲ SUMĄ.

Nupirktos tekinimo staklės - 15 000 Eur + PVM 3 150 Eur, išmokėtas darbo užmokestis darbuotojams už praėjusį ataskaitinį laikotarpį - 15 000 Eur, pirkti žaliavų - 20 000 Eur + PVM 4 200 Eur, sunaudota gamyboje žaliavų - 16 000 Eur, grąžinta bankui paskolos dalis - 40 000 Eur, sumokėti delspinigiai - 200 Eur, parduota produkcija, kurios savikaina 40 000 Eur, apmokėta ateinančio ataskaitinio

laikotarpio patalpų nuoma - 4 000 Eur, priskaitytas lengvojo automobilio nusidėvėjimas - 2 000 Eur, priskaitytas gamybinių įrengimų nusidėvėjimas - 3 000 Eur, priskaičiuotas darbo užmokestis: darbininkams - 10 000 Eur, administracijos darbuotojams - 8 000 Eur, priskaičiuota socialinio draudimo įmokų nuo apskaičiuoto darbo užmokesčio: darbininkams - 3 100 administracijos darbuotojams - 2 480 Eur, priskaitytas nekilnojamo turto mokestis - 300 Eur, sumokėta už reklamą kataloge ateinantiems metams - 1 000 Eur , sumokėtas avansinis pelno mokestis -1 500 Eur, atliktas lengvojo automobilio einamasis remontas už 1 000 Eur + PVM 210 Eur, lengvojo automobilio eksploatacijai sunaudota benzino už 600 Eur, sumokėtos palūkanos už banko paskolą: 50 000 Eur - už einamąjį ataskaitinį laikotarpį, gauta reklamos agentūros sąskaita už šio laikotarpio reklamos paslaugas - 1 500 Eur + PVM 315 Eur, sumokėta už laikraščių prenumeratą ateinančiam ataskaitiniam laikotarpiui - 1 000 Eur.

Išlaidų pripažinimas sąnaudomis

Nr.	Operacijos turinys	Sąnaudų suma
1.	Sunaudota gamyboje žaliavų 16 000 Eur	16 000
Iš viso:		

Modulis „Įvadas į darbo rinką“

TESTAS ĮSIVERTINTI GEBĖJIMAMS BAIGUS PROGRAMĄ

ATLIKITE TESTĄ, PASIRINKDAMI VIENĄ TEISINGĄ ATSAKYMĄ

Eil. Nr.	Klausimas	Atsakymai	Teisingas atsakymas
1.	Valstybinio apskaitos reglamentavimo instrumentai yra:	a) pagrindiniai apskaitą reglamentuojantys įstatymai ir kt. teisės aktai ir Verslo apskaitos standartai; b) bendrieji apskaitos principai ir pagrindiniai apskaitą reglamentuojantys įstatymai ir kt. teisės aktai; c) ES Direktyvos ir pagrindiniai apskaitą reglamentuojantys įstatymai ir kt. Teisės aktai; d) įmonių apskaitos politika ir verslo apskaitos standartai.	
2.	Mokesčiams apskaičiuoti naudojami:	a) valdymo apskaitos duomenys; b) finansinės apskaitos duomenys; c) mokestinės apskaitos duomenys; d) visų išvardytų apskaitos rūšių duomenys.	
3.	Kurios iš šių įmonių privalo tvarkyti apskaitą pagal Verslo apskaitos standartus?	a) visos ribotos ir neribotos civilinės atsakomybės įmonės. b) ribotos civilinės atsakomybės įmonės. c) neribotos civilinės atsakomybės įmonės. d) visos ribotos civilinės atsakomybės įmonės ir neribotos civilinės atsakomybės įmonės, kurios rengia finansinę atskaitomybę.	
4.	Sudaromos finansinės ataskaitos, norint suteikti informaciją:	a) apie įmonės finansinę būklę, veiklos rezultatus, t. y. apie turtą, skolinamąjį kapitalą, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, pinigų srautus; b) apie įmonės finansinius įsipareigojimus, veiklos rezultatus, t. y. apie turtą, nuosavą kapitalą, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, pinigų srautus; c) apie įmonės finansinę būklę, veiklos rezultatus, t. y. apie turtą, nuosavą kapitalą, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, pinigų įplaukas; d) apie įmonės finansinę būklę, veiklos rezultatus, t. y. apie turtą, nuosavą kapitalą, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, pinigų srautus.	
5.	Įmonės turto, nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų straipsniai yra tokie: pastatas – 31 000 Eur, atsargos – 8 000 Eur, kasa – 1 000 Eur, atsiskaitomoji sąskaita – 20	a) 50 000; b) 10 000; c) 100 000; d) 9 000.	

	<p>000 Eur, įmonės savininko asmeninis automobilis – 50 000 Eur, nepaskirstytas pelnas – 10 000 Eur, banko paskola – 4 000 Eur, darbo užmokesčio skola įmonės darbuotojams – 2 000 Eur. Šios įmonės nuosavas kapitalas (Eur) sudaro:</p>		
6.	<p>Pajamų ir sąnaudų pripažinimas pagal kaupimo principą:</p>	<p>a) pajamos pripažįstamos, gavus apmokėjimą, sąnaudos – jas patyrus per ataskaitinį laikotarpį; b) pajamos pripažįstamos jų susidarymo momentu; sąnaudos pripažįstamos ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis, jei jos susijusios su pajamų uždirbimu per ataskaitinį laikotarpį; c) pajamos pripažįstamos pardavus prekes (suteikus paslaugas), jei tikėtina, kad bus gautas apmokėjimas; sąnaudos – patyrus išlaidų per ataskaitinį laikotarpį; d) visi atsakymai teisingi.</p>	
7.	<p>Išrinkite teisingą teiginį:</p>	<p>a) sąnaudoms viršijus pajamas įmonė uždirba pelno, kuris ne tik didina bendrą turto sumą, bet ir savininkų nuosavybę; b) suma, kuria uždirbtos pajamos viršija jas uždirbant patirtas sąnaudas, vadinama uždirbtu pelnu; c) pelnas yra banko nuosavybė, jei įmonė pastarajam skolinga didesnę nei uždirbtas pelnas sumą; d) pelnu laikomas turto arba išsipareigojimų padidėjimas (arba abiejų kombinacija), kuris įvyko per ataskaitinį laikotarpį.</p>	
8.	<p>Įmonė pirko prekių, skirtų perparduoti. Jų sąskaitose nurodytos tokios sumos (Eur): Atsargų vertė 98 450 Atsargų draudimas kelyje 400 Neigiama valiutų kurso pasikeitimo įtaka 1 506 Muitai 6 454 Atsargų atsivežimo išlaidos 7 895 Remiantis šiais duomenimis, buhalterio apskaičiuota prekių savikaina (Eur) yra:</p>	<p>a) 130 920 b) 132 426 c) 114 705 d) 113 199</p>	

9.	Metinį finansinių ataskaitų rinkinį sudaro:	<p>a) bendrosios pastabos, pažymos su pastabomis ir pastabos;</p> <p>b) pelno (nuostolių) ataskaita, pelno (nuostolių) paskirstymo apskaita, pinigų srautų ataskaita.</p> <p>c) balansas ir bendrosios pajamos;</p> <p>d) finansinės ataskaitos (balansas, pelno (nuostolių) ataskaita, pinigų srautų ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčio ataskaita) ir aiškinamasis raštas.</p>	
10.	Įmonės pelno (nuostolių) ataskaitoje nurodomas ataskaitinio laikotarpio pelnas (nuostoliai) kaip įmonės ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatas, kuris apskaičiuojamas:	<p>a) iš pajamų, uždirbtų per ataskaitinį laikotarpį, atėmus to ataskaitinio laikotarpio sąnaudas;</p> <p>b) iš pajamų, uždirbtų per ataskaitinį laikotarpį, atėmus to ataskaitinio laikotarpio išlaidas ir neleidžiamus atskaitymus;</p> <p>c) iš įplaukų, gautų per ataskaitinį laikotarpį, atėmus to ataskaitinio laikotarpio leidžiamus atskaitymus;</p> <p>d) iš įplaukų, gautų per ataskaitinį laikotarpį, atėmus to ataskaitinio laikotarpio išlaidas.</p>	
11.	Jei pajamų ir sąnaudų suvestinėje sąskaitoje, uždarius visas pajamų ir sąnaudų sąskaitas, susidaro debeto likutis, vadinasi, įmonė per ataskaitinį laikotarpį:	<p>a) gavo įplaukų;</p> <p>b) uždirbo pelno;</p> <p>c) patyrė nuostolių;</p> <p>d) uždirbo pajamų.</p>	
12.	Kokiu nuoseklumu yra rengiamos finansinės ataskaitos?	<p>a) Balansas → Pinigų srautų ataskaita → Pelno (nuostolių) ataskaita;</p> <p>b) Pinigų srautų ataskaita → Pelno (nuostolių) ataskaita → Balansas;</p> <p>c) Balansas → Pelno (nuostolių) ataskaita → pinigų srautų ataskaita;</p> <p>d) Pelno (nuostolių) ataskaita → Balansas → Pinigų srautų ataskaita.</p>	
13.	Trumpas finansines ataskaitas sudaro labai mažos įmonės, kurių:	<p>a) balansinio turto vertė neviršija 350 000 €;</p> <p>b) pardavimo grynosios pajamos per metus nesudaro 700 000 €;</p> <p>c) vidutinis metinis sąrašinis darbuotojų skaičius per neviršija 10 žmonių;</p> <p>d) bent du rodikliai iš trijų rodiklių paskutinę finansinių metų dieną neviršija nurodytų dviejų iš išvardintų variantų.</p>	
14.	Įmonės buhalteris yra atsakingas už:	<p>a) buhalterinės apskaitos politiką įmonėje;</p> <p>b) kasos operacijų teisingumą;</p> <p>c) buhalterijos personalo parinkimą;</p> <p>d) už įmonės buhalterinės apskaitos tvarkymą, buhalterinių įrašų teisingumą, apskaitos dokumentų surašymą laiku ir teisingai, už juose esančių duomenų tikrumą ir ūkinių operacijų</p>	

		teisėtumą.	
15.	Materialiojo ilgalaikio turto įsigijimo (pasigaminimo) savikainai galima priskirti:	<p>a) sumokėtą ar mokėtiną pinigų sumą, atvežimo išlaidas, gražinamus mokesčius, paruošimo naudoti išlaidas, remonto, atlikto iki turto naudojimo pradžios išlaidas ir kt.;</p> <p>b) sumokėtą ar mokėtiną pinigų sumą, atvežimo išlaidas, negražinamus mokesčius, paruošimo naudoti išlaidas, remonto, atlikto po turto naudojimo pradžios išlaidas ir kt.;</p> <p>c) sumokėtą ar mokėtiną pinigų sumą, atvežimo išlaidas, negražinamus mokesčius, paruošimo naudoti išlaidas, remonto, atlikto iki turto naudojimo pradžios išlaidas ir kt.;</p> <p>d) sumokėtą ar mokėtiną pinigų sumą, atvežimo išlaidas, negražinamus mokesčius, turto naudojimo išlaidas, remonto, atlikto iki turto naudojimo pradžios išlaidas ir kt.}</p>	
16.	Nuolat apskaitomų atsargų formulė:	<p>a) atsargų likučiai laikotarpio pabaigoje + atsargų pirkimas – atsargų pardavimas arba sunaudojimas = atsargų likučiai laikotarpio pradžioje;</p> <p>b) atsargų likučiai laikotarpio pradžioje + atsargų likučiai laikotarpio pabaigoje – atsargų pardavimas arba sunaudojimas = atsargų pirkimas;</p> <p>c) atsargų likučiai laikotarpio pradžioje - atsargų pirkimas – atsargų pardavimas arba sunaudojimas = atsargų likučiai laikotarpio pabaigoje;</p> <p>d) atsargų likučiai laikotarpio pradžioje + atsargų pirkimas – atsargų pardavimas arba sunaudojimas = atsargų likučiai laikotarpio pabaigoje.</p>	
17.	Periodiškai apskaitomų atsargų formulė:	<p>a) atsargų likučiai laikotarpio pradžioje – atsargų pirkimas + atsargų likučiai laikotarpio pabaigoje = atsargų pardavimas arba sunaudojimas;</p> <p>b) atsargų likučiai laikotarpio pradžioje + atsargų pirkimas + atsargų likučiai laikotarpio pabaigoje = atsargų pardavimas arba sunaudojimas;</p> <p>c) atsargų likučiai laikotarpio pradžioje + atsargų pirkimas - atsargų pirkimas – atsargų pardavimas arba sunaudojimas = atsargų likučiai laikotarpio pabaigoje;</p> <p>d) atsargų likučiai laikotarpio pradžioje + atsargų pirkimas - atsargų likučiai laikotarpio pabaigoje = atsargų pardavimas arba sunaudojimas.</p>	
18.	Kuris iš šių teiginių apibūdina nuolat apskaitomų atsargų būdą?	<p>a) per ataskaitinį laikotarpį prekių pirkimai registruojami pirkimų sąskaitoje;</p> <p>b) laikotarpio pabaigoje pirkimų sąskaita uždaroma;</p> <p>c) parduodant prekes, debetuojama parduotų prekių savikainos sąskaita kredituojant pirktų prekių, skirtų perparduoti, sąskaitą.</p>	

		d) ataskaitinio laikotarpio pabaigoje atliekama inventorizacija.	
19.	Kuris iš teiginių neapibūdina periodiškai registruojamų atsargų būdo?	a) ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pirkimų sąskaita uždaroma; b) ataskaitinio laikotarpio pabaigoje atliekama prekių inventorizacija; c) per ataskaitinį laikotarpį prekių pirkimai fiksuojami prekių pirkimų sąskaitoje; d) parduodant prekes, jų savikaina nurašoma į kredituojant pirktų prekių, skirtų perparduoti, sąskaitą.	
20.	Nustatyti tekinimo staklių likutinę vertę kai: Įmonės tekinimo staklių įsigijimo savikaina 32 000 Eur, likvidacinė vertė 2000 Eur, tarnavimo laikas - 5 metai. Kokia bus šių staklių likutinė vertė po trejų tarnavimo metų taikant tiesiogiai proporcingą nusidėvėjimo skaičiavimo būdą.	a) 12 000; b) 6 000; c) 18 000; d) 2 000.	
21.	Neapmokestinamas pajamų dydis (NPD) taikomas:	a) nuolatiniais ir nenuolatiniais Lietuvos gyventojams tik su darbo santykiais (ar jų esmę atitinkančiais santykiais) susijusiomis pajamomis; b) nuolatiniais Lietuvos gyventojams tik su darbo santykiais (ar jų esmę atitinkančiais santykiais) susijusiomis pajamomis; c) nuolatinių ir nenuolatinių Lietuvos gyventojų visoms mėnesinėms pajamoms; d) nuolatinių Lietuvos gyventojų gautoms mėnesinėms pajamoms.	
22.	Kurios iš šių pajamų apmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu?	a) darbo užmokestis, darbo užmokestis už kasmetines atostogas, ligos pašalpa, kompensacija už nepanaudotas atostogas, išėtinė pašalpa; b) darbo užmokestis pirmaeilėse pareigose lygus gyventojui taikomam neapmokestinamajam pajamų dydžiui; c) dividendai, apmokėjimas už darbuotojo kvalifikacijos kėlimą.	
23.	Kaip apskaičiuojamas vidutinis darbo dienos užmokestis?	a) Skaičiuojamojo laikotarpio darbo užmokestis dauginamas iš faktiškai dirbtų per tą laikotarpį dienų skaičiaus (įskaitant dirbtas poilsio ir švenčių dienas); b) Skaičiuojamojo laikotarpio darbo užmokestis dalijamas iš kalendorinių per tą laikotarpį dienų skaičiaus (neįskaitant dirbtas poilsio ir švenčių dienas);	

		<p>c) Skaičiuojamojo laikotarpio darbo užmokestis dalijamas iš faktiškai dirbtų per tą laikotarpį dienų skaičiaus (įskaitant dirbtas poilsio ir švenčių dienas);</p> <p>d) Skaičiuojamojo laikotarpio darbo užmokestis dalijamas iš darbo sutartyje numatytų per tą laikotarpį dienų skaičiaus (įskaitant dirbtas poilsio ir švenčių dienas).</p>	
24.	Kaip apskaičiuojamas darbo užmokestis už kasmetines atostogas?	<p>a) vidutinį vienos darbo dienos užmokestį, kuris apskaičiuojamas paskutinių trijų mėnesių darbo užmokestį dalijant iš faktiškai dirbtų per tą laikotarpį dienų skaičiaus, dauginant iš darbo dienų atostogų dienų skaičiaus;</p> <p>b) vidutinį vienos darbo dienos užmokestį, kuris apskaičiuojamas paskutinių trijų mėnesių darbo užmokestį dalijant iš faktiškai dirbtų per tą laikotarpį dienų skaičiaus, dauginant iš kalendorinių atostogų dienų skaičiaus;</p> <p>c) atostogų darbo dienų suma dauginama iš metinio darbo dienų koeficiento ir iš darbuotojo vidutinio vienos darbo dienos užmokesčio.</p>	
25.	Darbuotojo mėnesinis pareiginis atlyginimas 607 eurų, kiek kainuoja darbdaviui visa darbo vieta?	<p>a) 607,00 Eur;</p> <p>b) 524,72 Eur;</p> <p>c) 798,15 Eur;</p> <p>d) 617,74 Eur.</p>	
26.	Ligos pašalpa, kurią moka darbdavys už 2 pirmąsias kalendorines nedarbingumo dienas:	<p>a) negali būti mažesnė negu 85 procentų ir didesnė negu 100 procentų pašalpos avėjo vidutinio darbo užmokesčio;</p> <p>b) negali būti mažesnė negu 80 procentų ir didesnė negu 90 procentų pašalpos avėjo vidutinio darbo užmokesčio;</p> <p>c) negali būti mažesnė negu 62,06 procentų ir didesnė negu 77,58 procentų pašalpos avėjo vidutinio darbo užmokesčio;</p> <p>d) negali būti mažesnė negu 62,06 procentų ir didesnė negu 100 procentų pašalpos avėjo vidutinio darbo užmokesčio.</p>	
27.	Nustatykite, kokias operacijas atlieka įmonė pardavėja, gavusi iš įmonės pirkėjos prekių grąžinimo PVM sąskaitas–faktūras.	<p>a) mažina apskaičiuotą pardavimo PVM ir grąžintų prekių vertės suma mažina realizavimo pajamas;</p> <p>b) grąžintų prekių verte mažina pirkimo PVM ir šia suma mažina realizavimo pajamas;</p> <p>c) grąžintų prekių verte mažina apskaičiuotą PVM ir mažina pelną;</p> <p>d) grąžintų prekių verte mažina pirkimo PVM ir šia suma mažina pirkimus.</p>	
28.	Pardavimo diskontai, prekių grąžinimai ir nukainojimai:	<p>a) mažina pardavimų pajamas;</p> <p>b) didina pardavimų pajamas;</p> <p>c) neturi jokios įtakos pardavimų pajamoms;</p> <p>d) nėra teisingo atsakymo.</p>	

29.	Skaičiuojant į biudžetą mokėtiną PVM sumą:	a) iš pardavimo PVM atimama PVM atskaita; b) iš pirkimo PVM atimama pardavimo PVM; c) iš pardavimo PVM atimama pirkimo ir/ arba eksporto PVM; d) nėra teisingo atsakymo.	
30.	Atidėjiniai gali ir turi būti formuojami, jeigu:	a) įmonė turi dabartinį įsipareigojimą dėl jau įvykusio įpareigojančio įvykio; b) tikėtina, kad šiam įsipareigojimui padengti reikės sunaudoti įmonės turto; c) įsipareigojimų suma gali būti patikimai įvertinta, tačiau negali būti tiksliai nustatyta; d) teisingas teiginys, apimantis a, b ir c atsakymus.	
31.	Pagal LR Buhalterinės apskaitos įstatymą, patikslinantį dokumentą prekių grąžinimo metu surašo:	a) pardavėjas; b) pirkėjas; c) šalių susitarimu pirkėjas arba pardavėjas; d) patikslinantis dokumentas neišrašomas.	
32.	Nustatyti teisingą sąskaitų korespondenciją kai išmokėtas darbo užmokestis įmonės darbuotojams:	a) D Kasa K Mokėtiną darbo užmokestis; b) D Sąskaitos bankuose K Mokėtiną darbo užmokestis; c) D Mokėtiną darbo užmokestis K Mokesčiai; d) D darbo užmokesčio sąnaudos K Mokėtiną darbo užmokestis.	
33.	Pajamų ir sąnaudų sąskaitos uždaromos:	a) naudojant darbinę atskaitomybės lentelę; b) pelno (nuostolių) ataskaitoje; c) balanse; d) per pajamų ir sąnaudų suvestinę sąskaitą.	
34.	Jei pajamų ir sąnaudų suvestinėje sąskaitoje, uždarius visas pajamų ir sąnaudų sąskaitas, susidaro kredito likutis, vadinasi, įmonė per ataskaitinį laikotarpį:	a) gavo įplaukų; b) uždirbo pelno; c) patyrė nuostolių; d) uždirbo pajamų.	
35.	Pelno (nuostolių) ataskaitoje pelno mokesčio suma pripažįstama:	a) sąnaudomis; b) netektimis; c) išlaidomis; d) skola biudžetui.	
36.	Pajamos tai:	a) uždirbtas per ataskaitinį laikotarpį turtas (dažniausiai pinigai) nepriklausomai nuo to, ar jis gautas, ar dar ne; b) tai gautas turtas (dažniausiai pinigai); c) tai rodiklis siejantis balansą ir pelno (nuostolio) ataskaitą; d) teisingo atsakymo nėra.	
37.	Sąnaudos yra:	a) sąnaudų uždirbant pajamas išteklių dalis; b) pajamų ir išlaidų santykis, išreikštas tam tikro laikotarpio procentais; c) išleisti pinigai ar kitas turtas;	

		d) pinigai sumokėti už atsargas, skirtas prekėms gaminti.	
38.	Apskaičiuotas darbuotojų darbo užmokestis priskiriamas:	a) darbuotojo pajamoms natūra, kuri apmokestinama 15 % gyventojų pajamų mokesčiu; b) sąnaudoms ir su darbo santykiais susijusioms sąnaudoms; c) pajamoms ir gautinoms su darbo santykiais susijusioms pajamoms; d) trumpalaikiam turtui ir gautiems išankstiniams apmokėjimams.	
39.	Išrinkite teisingą teiginį:	a) sąnaudoms viršijus pajamas įmonė uždirba pelno, kuris ne tik didina bendrą turto sumą, bet ir nuosavą kapitalą; b) suma, kuria uždirbtos pajamos viršija jas uždirbant patirtas sąnaudas, vadinama uždirbtu pelnu; c) pelnas yra banko nuosavybė, jei įmonė pastarajam skolinga didesnę nei uždirbtas pelnas sumą; d) pelnu laikomas turto arba įsipareigojimų padidėjimas (arba abiejų kombinacija), kuris įvyko per ataskaitinį laikotarpį.	
40.	Teisingas teiginys:	a) įmonės finansines ataskaitas pasirašo įmonės vadovas ir vyr. buhalteris; b) už įmonės finansinių ataskaitų sudarymą ir pateikimą laiku atsako įmonės vadovas; c) už įmonės finansinių ataskaitų saugojimą atsako vyr. buhalteris; d) už įmonės finansinių ataskaitų sudarymą ir pateikimą laiku neatsako įmonės vadovas.	
41.	Priskaičiuotas pelno mokestis. Kuri sąskaitų korespondencija teisinga?	a) D ataskaitinių metų pelno mokesčio sąnaudos K pelno mokesčio įsipareigojimai; b) D pelno mokesčio įsipareigojimai K ataskaitinių metų pelno mokesčio sąnaudos; c) D ataskaitinių metų pelno mokesčio sąnaudos K Pinigai; d) visi atsakymai teisingi.	
42.	Skolon parduota prekių už 4 000 Eur. PVM 21% - 840 Eur. Klientai apmokės per 15 dienų. Dėl blogos kokybės pirkėjas grąžino prekių už 450 Eur PVM 21% - 94,50 Eur. Kuri sąskaitų korespondencija teisinga?	a) D 241 Pirkėjų skolos 4840,00 K 500 Pardavimo pajamos 4000,00 K 4492 Mokėtinas PVM 840,00 D 509 Nuolaidos, grąžinimas (-) 450,00 D 4492 Mokėtinas PVM 94,50 K 241 Pirkėjų skolos 544,50 b) D 241 Pirkėjų skolos 4840,00 K 500 Pardavimo pajamos 4000,00 K 4492 Mokėtinas PVM 840,00 c) D 509 Nuolaidos, grąžinimas (-) 450,00 D 4492 Mokėtinas PVM 94,50 K 241 Pirkėjų skolos 544,50.	

43.	Nurodykite teisingą sąskaitų korespondenciją, kai iš kasos išmokėtas apskaičiuotas įmonės darbuotojų darbo užmokestis:	a) D Pardavimo sąnaudos K Kasa; b) D Kasa K Mokėtinai darbo užmokestis; c) D Mokėtinai darbo užmokestis K Kasa	
44.	Nurodykite teisingą sąskaitų korespondenciją, kai atskaitingas asmuo grąžino į kasą nepanaudotą avanso likutį:	a) D Kasa K Skola tiekėjams; b) D Kasa K Iš atskaitingų asmenų gautinos sumos; c) D Iš atskaitingų asmenų gautinos sumos K Kasa.	
45.	Nurodykite teisingą sąskaitų korespondenciją, kai gauta sąskaita už reklamą ir sumokėta grynais pinigais:	a) D Pardavimo sąnaudos K Kasa; b) D Turtas K Kasa; c) D Sąskaita bankuose K Pardavimo sąnaudos.	
46.	Nurodykite teisingą sąskaitų korespondenciją, kai pinigai iš kasos įnešti į atsiskaitomąją sąskaitą banke.	a) D Sąskaita bankuose K Kasa; b) D Kasa K Sąskaita bankuose; c) D Skola bankui K Kasa.	
47.	Nurodykite teisingą sąskaitų korespondenciją, kai iš atsiskaitomosios sąskaitos į banko kortelę atskaitingam asmeniui sumokėtas avansas degalams pirkti:	a) D Iš atskaitingų asmenų gautinos sumos K Sąskaita bankuose; b) D Sąskaita bankuose K Atskaitingas asmuo; c) D Degalai K Atskaitingas asmuo.	
48.	Nurodykite teisingą sąskaitų korespondenciją, kai klientai grynais pinigais sumokėjo už suteiktas paslaugas 100 Eur + PVM 21 Eur.	a) D Kasa 121 Eur K Pardavimo sąnaudos 121 Eur; b) D Kasa 121 Eur K Pardavimo pajamos 100 Eur K Gautinas PVM (2 klasė) 21 Eur; c) D Kasa 121 Eur K Suteiktų paslaugų pajamos 100 Eur K Mokėtinai PVM 21 Eur.	
49.	Nurodykite teisingą sąskaitų korespondenciją, kai įsigytos prekės skolon + PVM. Įmonė savo apskaitoje taiko periodiškai apskaitomų atsargų būdą.	a) D Žaliavos, atsargos D Gautinas PVM K Skolos tiekėjams; b) D Įsigytų prekių ir paslaugų savikaina D Gautinas PVM K Skolos tiekėjams; c) D Įsigytų prekių ir paslaugų savikaina K Skolos tiekėjams.	
50.	Iš anksto gauta už remontą, kuris bus atliktas kitą mėnesį. Nurodykite teisingą sąskaitų korespondenciją.	a) D Pinigai K Suteiktų paslaugų pajamos; b) D Pinigai K Ateinančių laikotarpių sąnaudos; c) D Pinigai K Gauti avansai.	
51.	Nurodykite teisingą sąskaitų korespondenciją: kai įmonė sudarė pusės metų patalpų nuomos sutartį, pagal kurią už nuomą sumokėjo iš anksto.	a) D Nuomos sąnaudos K Pinigai; b) D Ateinančių laikotarpių sąnaudos K Pinigai; c) D Pinigai K Nuomos pajamos.	
52.	Nurodykite teisingą sąskaitų korespondenciją, kai	a) D Palūkanų sąnaudos K Pinigai; b) D Palūkanų sąnaudos K Įsipareigojimai;	

	apskaičiuota palūkanų suma už gautą paskolą iš banko, kuri bus sumokėta vėliau.	c) D Skolos kredito įstaigoms K Pinigai.	
53.	Nurodykite teisingą sąskaitų korespondenciją, kai gauta PVM sąskaita faktūra už patalpų nuomą 1 000 Eur + PVM.	a) D Pinigai 1 210 Eur K Skola tiekėjams 1 210 Eur; b) D Nuomos sąnaudos 1 000 Eur D Gautinas PVM 210 Eur K Skola tiekėjams 1 210 Eur; c) D Nuomos sąnaudos 1 000 Eur D Gautinas PVM 210 Eur K Kasa 1 210 Eur.	
54.	Nurodykite teisingą sąskaitų korespondenciją, kai išmokėti atskaitingam asmeniui pinigai iš kasos:	a) D Pirkėjų skolos K Kasa; b) D Kasa K Iš atskaitingų asmenų gautinos sumos; c) D Iš atskaitingų asmenų gautinos sumos K Kasa.	

Šaltinis: Kalčinskas, G. (2015). *Buhalterinės apskaitos pagrindai (su papildoma knyga „Užduotys ir jų sprendimai“)*.
Ivanauskienė, A. (2016) *Buhalterinė apskaita.*, Jefimovas B. (2008). *Apskaitos pagrindai.*

Testų ir užduočių atsakymai

Modulis „Įvadas į profesiją“

TESTO „ĮSIVERTINTI GEBĖJIMAMS PRIEŠ PRADEDANT MOKYTIS“ ATSAKYMAI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>a</i>	<i>a</i>	<i>a</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>d</i>	<i>c</i>	<i>a</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
<i>b</i>	<i>c</i>	<i>c</i>	<i>a</i>	<i>d</i>	<i>c</i>	<i>c</i>	<i>b</i>	<i>a</i>	<i>d</i>

Modulis „Buhalterinės apskaitos tvarkymas“

1 užduotis. PARAŠYKITE, KAS YRA APSKAITINĖ INFORMACIJA

Apskaitos informacija vadinami iš patikimo šaltinio gauti ir tinkamai užfiksuoti apskaitos duomenys, kurie naudojami valdymui arba, kurie gali būti naudingi valdytojams ateityje.

2 užduotis. UŽPILDYKITE LENTELE "APSKAITOS INFORMACIJOS VARTOTOJAI IR JŲ POREIKIAI"

Vartotojų grupės	Vartotojų poreikiai
Tiesiogiai suinteresuoti vidiniai įmonės vartotojai	<i>Vadovai.</i> Vadovams apskaitos informacija reikalinga priimant tiek trumpalaikius, tiek ir strateginius įmonei reikšmingus sprendimus.
	<i>Darbuotojai ir jų grupės (profesinės sąjungos).</i> Samdomi darbuotojai domisi įmonės finansine būkle: ar jos veikla sėkminga, kokį įmonė gauna pelną, apie veiklos trūkumus, darbo užmokesčio, premijų augimo galimybes bei socialinių garantijų perspektyvas ir kt.
Tiesiogiai suinteresuoti išoriniai informacijos vartotojai	<i>Akcininkai (savininkai).</i> Akcininkai suinteresuoti žinoti, ko galima tikėtis iš turimų investicijų. Pagal įmonės finansines ataskaitas ir įmonės perspektyvas akcininkai priima sprendimus dėl akcijų pirkimo/pardavimo.
	<i>Paskolų teikėjai</i> (bankai ir kitos finansinės institucijos) domisi įmonės finansine būkle ir jos galimybėmis sutartu laiku grąžinti paskolas kartu su palūkanomis
	<i>Tiekėjai,</i> parduodantys prekes skolon, domisi įmonės finansine būkle ir jos galimybėmis sutartu laiku apmokėti už prekes
	<i>Pirkėjai</i> domisi įmonės finansine būkle, ar ji gamina kokybišką produkciją bei vykdo savo įsipareigojimus
Įvairios valdžios institucijos	Mokesčių sistemos tvarkytojai ir įvairių mokesčių surinkėjai (Valstybinė mokesčių inspekcija (VMI) prie Finansų ministerijos, Valstybinio socialinio draudimo skyriai (SODRA), Juridinių asmenų registrų centras ir kt.
	Valstybinės statistikos institucijos (Statistikos departamentas prie LR Vyriausybės)
	Regioninės valdžios institucijos
	Ministerijos ir kitos reguliavimo institucijos
Kiti vartotojai	Vertybinių popierių birža
	<i>Konkurentai.</i> Konkurentai visada domisi panašių įmonių pelningumu, jų išlaidų struktūra, trūkumais, planais ir kt.

	Auditoriai, finansiniai ekspertai ir patarėjai
	Įvairūs kiti vartotojai

Šaltinis: Ivanauskienė, A. (2016) Buhalterinė apskaita.

3 užduotis. UŽPILDYKITE LENTELĘ "FINANSINĖS IR VALDYMO APSKAITOS SKIRTUMAI"

Požymis	Finansinė apskaita	Valdymo apskaita
Pagrindiniai tikslai	Išoriniams ir vidiniams įmonės informacijos vartotojams finansinėse ataskaitose apibendrintai pateikti informaciją apie įmonės veiklos rezultatus bei finansinę būklę	Įmonės administracijai nuolat teikti informaciją, kuria vadovaudamiesi jie galėtų planuoti įmonės veiklą, priimti konkrečius valdymo sprendimus ir tikrinti jų įgyvendinimą
Informacijos vartotojai	Vidaus – įmonės valdymo darbuotojai. Išoriniams – savininkai ir potencialūs savininkai (akcininkai), kreditoriai, tiekėjai, pirkėjai, įvairios valstybės institucijos ir kt.	Vidaus – įmonės valdymo darbuotojai. Išoriniams vartotojams valdymo apskaitos duomenys paprastai neteikiami
Tyrimo objektas	Įmonė	Įmonė ir jos padaliniai, taip pat atskirų gaminių rūšys
Ataskaitų ir pranešimų skelbimo tvarka	Valdžios reglamentuotos formos metinės finansinės ataskaitos. AB skelbiama viešai, UAB – visiems akcininkams	Išsamūs pranešimai įmonės valdymo personalui, parengti individualiai vadovams patogia forma
Reglamentavimo laipsnis	Valdžia nustato rodiklius, kuriuos įmonės privalo viešai skelbti finansinėje atskaitomybėje arba kurie turi būti prieinami savininkams ir įmonės darbuotojams	Nereglamentuojama
Ataskaitų ir pranešimų periodiškumas	Periodiškai kartą per metus – metinės finansinės ataskaitos.	Nereglamentuojama. Kai kurios ataskaitos gali būti sudaromos kiekvieną valandą, o kitos – kartą kas keliolika metų. Duomenys kaupiami pagal valdymo personalo poreikį
Matavimo vienetai	Vyrauja piniginis matas, retai – natūriniai dydžiai	Įvairūs natūriniai, piniginiai, darbo matai
Duomenų tikslumas	Informacijos tikslumas yra svarbiausias finansinės apskaitos kokybės kriterijus, todėl leidžiama taikyti įvairius turto ir veiklos rezultatų įvertinimo metodus	Svarbiausias valdymo apskaitos kokybės kriterijus yra rezultatinės informacijos tinkamumas valdymo sprendimams priimti ir įgyvendinti. Dažnai pirmenybė teikiama informacijos gavimo greičiui, o ne jos tikslumui
Komercinė paslaptis	Finansinių ataskaitų duomenys negali būti komercinė paslaptis, tačiau įmonės vadovų sprendimu kai kurie iš jų gali būti laikomi	Daugelis valdymo apskaitos ir atskaitomybės duomenų laikomi komercine paslaptimi ir būna prieinami tik tiems darbuotojams,

	konfidencialiais	kuriems jie reikalingi priimant sprendimus
--	------------------	--

Šaltinis: Ivanauskienė, A. (2016) Buhalterinė apskaita.

4 užduotis. ATSAKYKITE Į KLAUSIMUS

a) Koks yra buhalterinės apskaitos apibrėžimas?

Buhalterinė apskaita – tai ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, išreikštų pinigais, registravimo, grupavimo ir apibendrinimo sistema, skirta gauti informaciją ekonominiams sprendimams priimti ir (arba) finansinei atskaitomybei sudaryti.

b) Kas reglamentuoja apskaitos tvarkymą Lietuvos Respublikoje?

1. Pagrindiniai apskaitą reglamentuojantys teisės aktai Lietuvoje yra šie:

- LR Buhalterinės apskaitos įstatymas;
- LR Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymas;
- LR Konsoliduotos finansinės atskaitomybės įstatymas.

2. Verslo apskaitos standartai (VAS).

c) Kas tai yra TAS?

Tarptautiniu lygmeniu visų šalių įmonių apskaitą reglamentuoja Tarptautiniai apskaitos standartai.

Tarptautiniai apskaitos standartai nustato pagrindines taisykles, yra aiškūs, suteikia galimybę pasirinkti vieną iš kelių alternatyvių apskaitos metodų.

Kiekviena valstybė savo nuožiūra, atsižvelgdama į nacionalinius ypatumus, sukonkretina tarptautinius apskaitos standartus, derina juos pagal savo interesus. Jie nuolat papildomi ir tobulinami. Kuriant Tarptautinius apskaitos standartus dalyvauja įvairios verslininkų bei pramininkų asociacijos, finansininkų draugijos, mokslininkai, apskaitos paslaugas teikiančios įmonės, vyriausybės institucijos, įmonės.

d) Paaškindite kuo skiriasi pajamų ir įplaukų sąvokas apskaitoje?

Duomenų kaupimo principu numatyta, kad **pajamos laikomos uždirbtomis**, pardavus produkciją ar prekes (išsiuntus pirkėjui išrašant įteisinamąjį dokumentą sąskaitą–faktūrą, PVM sąskaitą–faktūrą), o paslaugos – suteiktos, nesvarbu ar pirkėjai sumokėjo už šias prekes (suteiktas paslaugas) ar ne.

Įplaukos – tai įmonės veikloje gautas arba gaunamas turtas (dažniausiai pinigai). Šį apibrėžimą papildyti: pinigai ar kitas turtas, gautas už pateiktas prekes (atliktas paslaugas) arba dar nepateiktas prekes ar neatliktus darbus, vadinami įplaukomis.

e) Paaškindite kuo skiriasi sąnaudų ir išlaidų sąvokos apskaitoje?

Patirtomis sąnaudomis laikomas sunaudotas turtas bei suteiktų paslaugų ar įsipareigojimų tiekėjams (rangovams) išlaidos, susijusios su ataskaitinio laikotarpio uždirbtomis pajamomis.

P pinigai ar kitas turtas, išleistas neuždirbant ataskaitinio laikotarpio pajamų, vadinamas *išlaidomis*.

5 užduotis. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>d</i>	<i>d</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>b</i>	<i>b</i>	<i>a</i>	<i>c</i>	<i>c</i>

6 užduotis. APIBRĖŽKITE FUNDAMENTINĘ APSKAITINĘ LYGYBĘ

$$\text{ILGALAIKIS TURTAS} + \text{TRUMPALAIKIS TURTAS} = \text{NUOSAVAS KAPITALAS} + \text{ĮSIPAREIGOJIMAI} + (\text{PAJAMOS} - \text{SĄNAUDOS})$$

7 praktinė užduotis. PATEIKIAME BALANSO STRAIPSNIS. NUSTATYKITE, KURIE STRAIPSNIAI PRISKIRTINI TURTUI, KURIE NUOSAVAM KAPITALUI AR ĮSIPAREIGIJIMAMS. TEISINGUS ATSAKYMUS PAŽYMĖKITE X.

Eil. Nr.	Straipsniai	TURTAS		NUOSAVYBĖ		
		Ilgalaikis	Trumpalaikis	Nuosavas kapitalas	Ilgalaikiai įsipareigojimai	Trumpalaikiai įsipareigojimai
1.	Įmonės administracijos pastatas	X				
2.	Įstatinis kapitalas (pasirašytasis)			X		
3.	Įranga	X				
4.	Transporto priemonės	X				
5.	Baldai	X				
6.	Pirktos prekės, skirtos perparduoti		X			
7.	Po vienerių metų mokėtinos skolos tiekėjams				X	
8.	Gauti trumpalaikiai išankstiniai apmokėjimai					X
9.	Nepaskirstytasis ataskaitinių metų pelnas			X		
10.	Akcijų priedai			X		
11.	Trumpalaikis pirkėjų įsiskolinimas		X			
12.	Pirkėjų įsiskolinimas, išankstiniai apmokėjimai		X			
13.	Programinė įranga	X				
14.	Patentas	X				
15.	Žaliavos		X			
16.	Akcinis kapitalas			X		
17.	Išankstiniai mokėjimai	X				
18.	Ilgalaikė skola bankui		X			
19.	Nebaigta gamyba		X			
20.	Gryni pinigai kasoje		X			
21.	Pinigai banke		X			
22.	Pelno mokesčio įsipareigojimai					X
23.	Žemė	X				
24.	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai					X
25.	Įsigytos teisės	X				
26.	Skola darbuotojams					X

27.	Per vienerius metus mokėtinos skolos tiekėjams					X
28.	Privalomas rezervas			X		
29.	Pagaminta produkcija		X			
30.	Kitos po vienerių metų mokėtinos sumos					X

8 praktinė užduotis. PASTABŲ SKILTYJE NURODYKITE, KAIP KONKRETI OPERACIJA VEIKIA TURTA, NUOSAVĄ KAPITALĄ IR ĮSIPAREIGOJIMUS. TOLIAU ŠIŲ UŽDAVINIŲ VERTA SPREŠKITE TIK TUOMET, JEI NEABEJOSIME DĖL KIEKVIENOS NURODYTOS OPERACIJOS PRISKYRIMO TURTUI, NUOSAVAM KAPITALUI AR ĮSIPAREIGOJIMAMS

Eil. Nr.	Operacijos turinys	Suma Eur	Pastabos
1.	Išleista ir parduota akcijų	20 000	Pavyzdžiui: Padidėja turto (pinigų) ir nuosavas kapitalas (akcinis kapitalas)
2.	Įsigyti įrengimai skolon	4 500	Padidėja turto (įrengimai) ir įsipareigojimų (skola tiekėjams) sumos
3.	Nupirkta žaliavų	1 400	Padidėja turto (žaliavų) ir sumažėja pinigų sumos
4.	Įsigytas skolon krovininis automobilis	9 000	Padidėja turto (krovininis automobilis) ir įsipareigojimas (skola tiekėjams)
5.	Nupirkta žaliavų	1 200	Turto apimtis nesikeičia. (Padidėja žaliavų ir pinigų sumos)
6.	Įsigyta skolon žaliavų	1 350	Padidėja turto (žaliavų) ir padidėja įsipareigojimas (skola tiekėjams)
7.	Parduota produkcija skolon	1 500	Padidėja turto (pirkėjų skolos) ir pajamų sumos
8.	Įsigyta skolon žaliavų	750	Padidėja turto (žaliavų) ir padidėja įsipareigojimas (skola tiekėjams)
9.	Parduota produkcija (gauti pinigai)	2 000	Padidėja turto (pinigų) ir pajamų sumos
10.	Apmokėta už pastato nuomą	400	Sumažėja turto (pinigų) ir padidėja sąnaudų sumos
11.	Turtinis įnašas kapitalui didinti (pastatas)	50 000	Padidėja turto (Pastato) ir nuosavo kapitalo sumos
12.	Gauta paskola iš banko	25 000	Padidėja turto (pinigų) ir įsipareigojimas (skola bankui) sumos
13.	Nupirkta žaliavų	2 500	Turto apimtis nesikeičia padidėja (žaliavų ir pinigų)
14.	Parduota produkcija	1 500	Padidėja turto (pinigų) ir pajamų sumos
15.	Sumokėta dalis skolos už automobilį	4 500	Sumažėja turto (pinigų) ir įsipareigojimas (skols tiekėjams)
16.	Gauta pirkėjų skola	1 000	Turto apimtis nesikeičia (padidėja pinigų ir sumažėja pirkėjų skolų sumos)
17.	Nupirkta žaliavų	2 600	Padidėja turto (žaliavų) ir sumažėja turtas (pinigai)
18.	Parduota produkcija skolon	1 500	Padidėja turto (pirkėjų skolų) ir pajamų

			sumos
19.	Parduota produkcija skolon	4 500	Padidėja turto (pirkėjų skolų) ir pajamų sumos
20.	Snaudota žaliavų	7 500	Sumažėja turto (žaliavų) ir padidėjo sąnaudų sumos
21.	Parduota produkcija	4 000	Padidėja turto (pinigai) ir pajamų sumos
22.	Priskaičiuoti atlyginimai	2 500	Padidėja sąnaudų ir (įsipareigojimų darbuotojams) sumos
23.	Priskaičiuotas socialinis draudimas 1.77 %	44,25	Padidėja sąnaudų ir (įsipareigojimų „Sodrai“ sumos
24.	Sumokėtas tiekėjams už žaliavas	2 000	Sumažėja turto (pinigų) ir įsipareigojimas (skola tiekėjams)
25.	Sumokėtas tiekėjams už žaliavas	3 000	Sumažėja turto (pinigų) ir įsipareigojimas (skola tiekėjams)
26.	Sumokėta už šiluminę ir elektros energiją	1 000	Sumažėja turto (pinigai) ir padidėja sąnaudų sumos
27.	Grąžinta paskola bankui	10 000	Sumažėja turto (pinigai) ir įsipareigojimas (skolos bankui) sumos
28.	Sumokėtos palūkanos	600	Sumažėja turto (pinigai) ir padidėja sąnaudų sumos

Šaltinis: Jefimovas B. (2008). Apskaitos pagrindai.

9 užduotis. REMDAMIESI 8 UŽDUOTIMI SUDARYKITE ŪKINIŲ OPERACIJŲ ĮTAKĄ ĮMONĖS APSKAITINEI LYGYBEI LENTELE, PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITĄ IR BALANSĄ

Eil. Nr.	Ilgalaikis turtas			Trumpalaikis turtas			Nuosavas kapitalas	Įsipareigojimai					+ Pajamos - Sąnaudos	
	Pastatas	Automobilis	Įrengimai	Žalios	Pirkėjų skolos	Pinigai	Akcinis kapitalas	Skola tiekėjams	Mokėtinas darbo užmokestis	Mokėtinas socialinis draudimas	Mokėtinas pelno mokestis	Banko paskola	Pajamos	Sąnaudos
1.						+20000	+20000							
2.			+4500					+4500						
3.				+1400		-1400								
4.		+9000						+9000						
5.				+1200		-1200								
6.				+1350				+1350						
7.					+1500								+1500	
8.				+750				+750						
9.						+2000							+2000	
10.						-400								-400
11.	+50 000						+50000							
12.						+25000						+25000		
13.				+2500		-2500								
14.						+1500							+1500	
15.						-4500		-4500						
16.					-1000	+1000								
17.				+2600		-2600								
18.					+1500								+1500	
19.					+4500								+4500	
20.				-7500										-7500
21.						+4000							+4000	

22.									+2500					-2500
23.										44,25				-44,25
24.						-2000		-2000						
25.						-3000		-3000						
26.						-1000								-1000
27.						-10000						-10000		
28.						-600								-600
Iš viso	50 000	9 000	4 500	2 300	6 500	24 300	70 000	8 644.25	2 500	44,25		15 000	15000	12044.25
	Iš viso turto: 96 600 Eur						Iš viso nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų: 96 600 Eur							

Pelno (nuostolių) ataskaita

Pajamos	Suma, Eur	Sąnaudos	Suma, Eur
Pardavimų pajamos	15 000	Sąnaudos	12 044,25
Iš viso pajamų	15 000	Iš viso sąnaudų	12 044,25
Pelnas (nuostolis)	2955.75		
Pelno mokestis 15%	620.71		
Grynasis pelnas	2335.04		

Balansas

Turtas	Suma, Eur	Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai	Suma, Eur
<i>Ilgalaikis turtas</i>		<i>Nuosavas kapitalas</i>	
Pastatas	50 000,00	Akcinis kapitalas	70 000,00
Automobiliai	9 000,00	Grynasis pelnas	2 335,04
Įrengimai	4 500,00		
Iš viso ilgalaikio turto	63 500,00	Iš viso nuosavo kapitalo	72 335,04
<i>Trumpalaikis turtas</i>		<i>Įsipareigojimai</i>	
Žaliavos	2 300,00	Skola tiekėjams	6 100,00
Pirkėjų skolos	6 500,00	Banko paskola	15 000,00
Pinigai	24 300,00	Mokėtinas darbo užmokestis	2 500,00
		Mokėtinas socialinis draudimas	44,25
		Pelno mokesčio įsipareigojimai	620,71
Iš viso trumpalaikio turto	33 100,00	Iš viso įsipareigojimų	24 264,96
Iš viso turto	99 600,00	Iš viso nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų	99 600,00

10 užduotis. **ATSAKYKITE Į KLAUSIMUS**

a) Kas parodoma turto ir sąnaudų sąskaitų debete ir kredite?

D TURTO IR SĄNAUDŲ SĄSKAITOS K

Likutis laikotarpio pradžiai	
(+)	(-)
Objekto padidėjimai	Objekto sumažėjimai
Apyvarta	Apyvarta
Likutis laikotarpio pabaigoje	

b) Kas parodoma nuosavo kapitalo ir pajamų sąskaitų debete, o kas - kredite?

**D NUOSAVO KAPITALO, K
ĮSIPAREIGOJIMŲ IR PAJAMŲ SĄSKAITOS**

	Likutis laikotarpio pradžiai
(-)	(+)
Objekto sumažėjimai	Objekto padidėjimai
Apyvarta	Apyvarta
	Likutis laikotarpio pabaigoje

c) Kaip apskaičiuojam sąskaitų debeto ir kredito apyvarta?

Debeto skiltyje esančių skaičių suma vadinama Debeto apyvarta , o Kredito skiltyje – Kredito
--

apyvarta.

d). Kaip apskaičiuojamas likutis turto ir sąnaudų sąskaitose?

Debetinis likutis laikotarpio pabaigoje = **debetinis** likutis laikotarpio pradžioje + **debeto** apyvarta – **kredito** apyvarta

e). Kaip apskaičiuojamas likutis nuosavo kapitalo, įsipareigojimų ir pajamų sąskaitose?

Kreditinis likutis laikotarpio pabaigoje = **kreditinis** likutis laikotarpio pradžioje + **kredito** apyvarta – **debeto** apyvarta

f) Pateikite sąskaitų korespondencijos taisyklę?

D TURTO IR SĄNAUDŲ SĄSKAITOS K

Likutis laikotarpio pradžia	
(+)	(-)
Objekto padidėjimai	Objekto sumažėjimai
Apyvarta	Apyvarta
Likutis laikotarpio pabaigoje	

D NUOSAVO KAPITALO,

ĮSIPAREIGOJIMŲ IR PAJAMŲ SĄSKAITOS K

	Likutis laikotarpio pradžia
(-)	(+)
Objekto sumažėjimai	Objekto padidėjimai
Apyvarta	Apyvarta
	Likutis laikotarpio pabaigoje

g) Kas yra sąskaitų planas? Kuo remiantis jis parengtas?

Sąskaitų planas – tai sąrašas sąskaitų, kuriose sukaupiama informacija, parodanti ūkio subjekto turta, nuosavą kapitalą, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas. Įmonės sudarydamos individualų sąskaitų planu, gali remtis pavyzdiniu sąskaitų planu. Sąskaitų planas parengtas remiantis pagrindine apskaitos lygybe. Jame pateiktos visos sintetinės sąskaitos suskirstytos į klases. Kiekvienai klasei priskirti skaitmeniai kodai.

11 užduotis. UŽPILDYKITE LENTELE „SVARBIAUSIOS APSKAITOS PROCESO PROCEDŪROS“

Apskaitos proceso procedūros atliekamos per visą ataskaitinį laikotarpį.

1. Ūkinių operacijų bei įvykių analizavimas vadovaujantis pirminiais dokumentais.
2. Ūkinių operacijų registravimas apskaitiniuose žurnaluose.
3. Ūkinių operacijų duomenų perkėlimas į sąskaitas.

Apskaitos proceso procedūros atliekamos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

4. Bandomojo balanso parengimas darbinėje atskaitomybės lentelėje (patikrinama, ar nebuvo aritmetinių klaidų registruojant ūkinius faktus ir ar vienodomis sumomis buvo debetuotos ir kredituotos atitinkamos sąskaitos).
5. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje kai kurių sąskaitų duomenys koreguojami.
6. Uždaromos ataskaitinio laikotarpio sąskaitos.
7. Parengiama finansinė atskaitomybė. (Vadovaujantis Bandomojo balanso duomenimis ir koreguojančių įrašų duomenimis, parengiamos svarbiausios finansinės atskaitomybės formos: pelno ataskaita ir balansas).

Apskaitos proceso procedūros atliekamos kito ataskaitinio laikotarpio pradžioje.

8. Naujo ataskaitinio laikotarpio veiklos apskaitai atidaromos anksčiau uždarytos sąskaitos.

**12 praktinė užduotis. IŠNAGRINĖKITE UAB „SAVARA“ 2019 M. GRUODŽIO MĖNESIO ŪKINĖS OPERACIJAS, Į SKILTĮ DOKUMENTAS ĮRAŠYKITE ŪKINĘ OPERACIJĄ PAGRINDŽIANČIUS DOKUMENTUS:
SF–SĄSKAITA FAKTŪRA;**

**MN–MOKĖJIMO NURODYMAS;
KPO–KASOS PAJAMŲ ORDERIS;
KIO–KASOS IŠLAIDŲ ORDERIS;
DUŽ–DARBO UŽMOKESČIO ŽINIARAŠTIS.**

UŽREGISTRUOKITE ŪKINES OPERACIJAS BENDRAJAME ŽURNALE, PERKELKITE DUOMENIS Į DIDŽIAJĄ KNYGĄ. ATLIKITE KOREGUOJANČIUS IR UŽDARANČIUS ĮRAŠUS IR SUDARYKITE PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITĄ IR BALANSĄ. UŽDUOTĮ GALITE ATLIKTI IR NAUDOJANTIS KOMPIUTERINE APSKAITOS PROGRAMA.

UAB „Savara“ įsteigta 1999 m. rugpjūčio 7 d. bendrovės adresas: Moliūgų 20, Mažeikiai. A/s LT123022023332244112 Vilniaus banke. Įmonės kodas 125136661 PVM mokėtojo kodas LT251366655. Bendrovės pagrindinė veikla didmeninė ir mažmeninė prekyba. Bendrovėje koreguojantys įrašai atliekami kiekvieno mėnesio pabaigoje. Taikomas nuolat atskaitomas atsargų būdas. Ilgalaikio turto nusidėvėjimas skaičiuojamas kiekvieno mėnesio pabaigoje tiesiog proporcingu būdu.

Pastatų nusidėvėjimo laikas – 19 metų, likvidacinė vertė – 5000 Eur

Įrengimų naudojimo laikas 4 metai, likvidacinė vertė – 200 Eur

Transporto priemonių naudojimo laikas – 6 metai, likvidacinė vertė – 460 Eur

UAB „Savara“ sąskaitų likučiai 2019 m. gruodžio 1 d.:

Sąsk. Nr.	Sąskaitos pavadinimas	Suma
1210	Pastatai	200 000,00
1217	Pastatų įsigijimo savikainos nusidėvėjimas (-)	15 600,00
1220	Įranga	52 000,00
1227	Įrangos nusidėvėjimas (-)	3 080,00
1230	Transporto priemonės	57 600,00
5000	Parduotų prekių pajamos	931 560,00
6304	Darbuotojų darbo užmokestis ir su juo susijusios sąnaudos	58 260,00
6306	Ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudos	12 155,00
6308	Veiklos mokesčių sąnaudos	5 000,00
6806	Palūkanų sąnaudos	500,00
272	Kasa	15 740,00
301	Įstatinis pasirašytasis kapitalas (Akcinis kapitalas)	305 000,00
271	Sąskaitos bankuose	133 715,00
4430	Skolos tiekėjams už prekes ir paslaugas	36 820,00
244	Kitos gautinos sumos	22 780,00
6000	Parduotų prekių savikaina	614 800,00
2040	Prekės skirtos perparduoti (<i>Pirktų prekių, skirtų perparduoti, įsigijimo savikaina</i>)	125 539,00
241	Pirkėjų skolos	48 600,00
4420	Iš pirkėjų gauti avansai	15 500,00
4494	Kitos mokėtinos sumos	9 129,00
441	Skolos kredito įstaigoms	30 000,00

UAB „Savara“ 2019 m. gruodžio mėnesio operacijos

Nr.	Data	Dokumentas	Operacijos turinys	Suma
-----	------	------------	--------------------	------

1.	12.31	SF	Per gruodžio mėnesį nupirko prekių skolon	36 514,00
2.	12.31	SF	Pardavė produkcijos skolon	83 920,00
3.	12.31		Parduotų prekių savikaina sudaro 37 proc. pardavimo kainos	31 050,40
4.	12.31	MN	Tiekėjams apmokėta iš sąskaitos banke 95 procentų lapkričio mėnesio skolų	34 979,00
5.	12.31	MN	Tiekėjams apmokėta iš sąskaitos banke 80 procentų gruodžio mėnesio skolų	29 211,20
6.	12.31	Banko išrašas	Pirkėjai gražino į sąskaitą banke 100 procentų lapkričio mėnesio skolų	48 600,00
7.	12.31	Banko išrašas	Pirkėjai gražino į sąskaitą banke 80 procentų gruodžio mėnesio skolų	67 136,00
8.	12.31	DUŽNr.12	Per gruodžio mėnesį apskaičiuota darbuotojams atlyginimų	15 400,00
9.	12.31	DUŽNr.12	Priskaičiuoti darbdavio mokesčiai socialiniam draudimui 1,17 %	180,18
10.	12.31	DUŽNr.12	Išskaičiuota iš darbo užmokesčio: Pajamų mokestis Įmokos sodrai (19.5 %)	3 269,00 3 003,00
11.	12.31	SF	Už komunalines paslaugas gauta sąskaita	2 160,00
12.	12.31	IT nusidėvėjimo žiniaraštis	Registruojamas ilgalaikio turto nusidėvėjimas: Pastato Įrengimų Transporto priemonių	855,26 1 079,17 793,61
13	12.31	Banko išrašas	Banko paskola paimta 6 mėnesiams su 8 procentų metinėmis palūkanomis. Palūkanos įmonėje kaupiamos	200,00

BENDRASIS ŽURNALAS

2019 m. gruodžio mėn.

Data	Dok. pav. Nr.	Turinys	Sąsk. Nr.	PP	Debetas	Kreditas
12.31	SF	Pirktos prekės	2040	v	36 514,00	
		Skolos tiekėjams už prekes ir paslaugas	4430	v		36 514,00
		Nupirkta prekių skolon				
12.31	SF	Pirkėjų skolos	241	v	83 920,00	
		Parduotų prekių pajamos	5000	v		83 920,00
		Parduota produkcijos skolon				
12.31		Parduotų prekių savikaina	6000	v	31 050,40	
		Pirktų prekių, skirtų perparduoti, įsigijimo savikaina	2040	v		31 050,40
		Parduotų prekių savikaina sudaro 37 proc. pardavimo kainos				
12.31	MN	Skolos tiekėjams už prekes ir paslaugas	4430	v	34 979,00	

		Atsiskaitomoji sąskaita	271	v		34 979,00
		Tiekėjams apmokėta iš sąskaitos banke 95 procentų lapkričio mėnesio skolų				
12.31	MN	Skolos tiekėjams už prekes ir paslaugas	4430	v	29 211,20	
		Atsiskaitomoji sąskaita	271	v		29 211,20
		Tiekėjams apmokėta iš sąskaitos banke 80 procentų gruodžio mėnesio skolų				
12.31	Banko išrašas	Atsiskaitomoji sąskaita	271	v	48 600,00	
		Pirkėjų skolos	241	v		48 600,00
		Pirkėjai grąžino į sąskaitą banke 100 procentų lapkričio mėnesio skolų				
12.31	Banko išrašas	Atsiskaitomoji sąskaita	271	v	67 136,00	
		Pirkėjų skolos	241	v		67 136,00
		Pirkėjai grąžino į sąskaitą banke 80 procentų gruodžio mėnesio skolų				
12.31	DUŽNr.12	Darbuotojų darbo užmokestis ir su juo susijusios sąnaudos	6304	v	15 400,00	
		Mokėtinas darbo užmokestis	4480	v		15 400,00
		Per gruodžio mėnesį apskaičiuota darbuotojams atlyginimų				
12.31	DUŽNr.12	Darbuotojų darbo užmokestis ir su juo susijusios sąnaudos	6304	v	180,18	
		Mokėtinos socialinio draudimo įmokos	4482	v		180,18
		Priskaičiuoti darbdavio mokesčiai socialiniam draudimui 1,17 %				
12.31	DUŽNr.12	Darbuotojų darbo užmokestis ir su juo susijusios sąnaudos	6304	v	3 269,00	
		Mokėtinas gyventojų pajamų mokestis	4481	v		3 269,00
		Išskaičiuota iš darbo užmokesčio pajamų mokestis				
12.31	DUŽNr.12	Darbuotojų darbo užmokestis ir su juo susijusios sąnaudos	6304	v	3 003,00	
		Mokėtinos socialinio draudimo įmokos	4482	v		3 003,00
		Išskaičiuota iš darbo užmokesčio įmokos sodrai				
12.31	SF	Kitos bendrosios ir administracinės sąnaudos	6312	v	2 160,00	
		Skolos tiekėjams už prekes ir paslaugas	4430	v		2 160,00
		Už komunalines paslaugas gauta sąskaita				
KOREGUOJANTYS ĮRAŠAI						
12.31	IT nusidėvėjimo žiniaraštis	Ilgalaikio materialiojo turto vertės nusidėvėjimo sąnaudos	6306	v	2 728,04	
		Pastatų ir statinių įsigijimo savikainos nusidėvėjimas (-)	1217	v		855,26

		Transporto priemonių įsigijimo savikainos nusidėvėjimas (-)	1237	v		793,61
		Kitų įrenginių, prietaisų ir įrankių įsigijimo savikainos nusidėvėjimas (-)	1227	v		1 079,17
Nurašytas nusidėvėjimas						
12.31	Banko išrašas	Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	6806	v	200,00	
		Sukauptos sąnaudos	491	v		200,00
Sukauptos palūkanos						
UŽDARANTIEJI ĮRAŠAI						
12.31	U1	Bendra sąskaitų suvestinė	390		748 705,62	
	U1	Parduotų prekių savikaina	6000			45 850,40
	U1	Darbuotojų darbo užmokestis ir su juo susijusios sąnaudos	6304			80 112,18
	U1	Ilgalaikio materialiojo turto vertės nusidėvėjimo sąnaudos	6306			14 883,04
	U1	Veiklos mokesčių sąnaudos	6308			5 000,00
	U1	Kitos bendrosios ir administracinės sąnaudos	6312			2 160,00
	U1	Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	68			700,00
	U2	Parduotų prekių pajamos	5000		1,015,480,00	
	U2	Nuolaidos, grąžinimas (-)	509			
	U2	Bendra sąskaitų suvestinė	390			1,015,480,00
	U3	Bendra sąskaitų suvestinė	390		266 774,38	
	U3	Ataskaitinių metų nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	341			66 774,38

DIDŽIOJI KNYGA

SĄSKAITA	Pastatų ir statinių įsigijimo savikaina	Nr.	1210
-----------------	--	------------	-------------

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.01		Pr. lik.			200 000,00	

SĄSKAITA	Pastatų ir statinių įsigijimo savikainos nusidėvėjimas (-)	Nr.	1217
-----------------	---	------------	-------------

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.01		Pr. lik.				15 600,00
	12.31		BŽ1		855,26		16 455,26

SĄSKAITA	Mašinų ir įrangos įsigijimo savikaina	Nr.	1220
-----------------	--	------------	-------------

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.01		Pr. lik.			52 000,00	

SĄSKAITA	Mašinų ir įrangos įsigijimo savikainos nusidėvėjimas (-)	Nr.	1227
-----------------	---	------------	-------------

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas

2019 m.	12.01		Pr. lik.				3 080,00
	12.31		BŽ1		1 079,17		4 159,17

SĄSKAITA **Transporto priemonių įsigijimo savikaina** Nr. **1230**

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.01		Pr. lik.			57 600,00	

SĄSKAITA **Transporto priemonių įsigijimo savikainos nusidėvėjimas (-)** Nr. **1237**

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.31		BŽ1		793,61		793,61

SĄSKAITA **Pirktų prekių, skirtų perparduoti, įsigijimo savikaina** Nr. **2040**

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.01		Pr. lik.			125 539,00	
	12.31		BŽ1	36 514,00		162 053,00	
	12.31		BŽ1		31 050,40	131 002,60	

SĄSKAITA **Pirkėjų skolos** Nr. **241**

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.01		Pr. lik.			48 600,00	
	12.31		BŽ1	83 920,00		132 520,00	
	12.31		BŽ1		48 600,00	83 920,00	
	12.31		BŽ1		67 136,00	16 784,00	

SĄSKAITA **Kitos gautinos sumos** Nr. **244**

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.01		Pr. lik.			22 780,00	

SĄSKAITA **Sąskaitos bankuose** Nr. **271**

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.01		Pr. lik.			133 715,00	
	12.31		BŽ1		34 979,00	98 736,00	
	12.31		BŽ1		29 211,20	69 524,80	
	12.31		BŽ1	48 600,00		118 124,80	
	12.31		BŽ1	67 136,00		185 260,80	

SĄSKAITA **Kasa** Nr. **272**

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.01		Pr. lik.			15 740,00	

SĄSKAITA **Išstatinis pasirašytasis kapitalas (pagrindinis)** Nr. **301**

kapitalas)

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.01		Pr. lik.				305 000,00

SĄSKAITA Skolos kredito įstaigoms Nr. 441

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.01		Pr. lik.				30 000,00

SĄSKAITA Iš pirkėjų gauti avansai Nr. 4420

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.01		Pr. lik.				15 500,00

SĄSKAITA Skolos tiekėjams už prekes ir paslaugas Nr. 4430

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.01		Pr. lik.				36 820,00
	12.31		BŽ1		36 514,00		73 334,00
	12.31		BŽ1	34 979,00			38 355,00
	12.31		BŽ1	29 211,20			9 143,80
	12.31		BŽ1		2 160,00		11 303,80

SĄSKAITA Mokėtinas darbo užmokestis Nr. 4480

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.31		BŽ1		15 400,00		15 400,00

SĄSKAITA Mokėtinas gyventojų pajamų mokestis Nr. 4481

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.31		BŽ1		3 269,00		3 269,00

SĄSKAITA Mokėtinos socialinio draudimo įmokos Nr. 4482

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.31		BŽ1		180,18		180,18
	12.31		BŽ1		3 003,00		3 183,18

SĄSKAITA Kitos mokėtinos sumos Nr. 4494

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.01		Pr. lik.				9 129,00

SĄSKAITA Sukauptos sąnaudos Nr. 491

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas

2019 m.	12.31		BŽ1		200,00		200,00
---------	-------	--	-----	--	--------	--	--------

SĄSKAITA Parduotų prekių pajamos Nr. 5000

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.01		Pr. lik.				931 560,00
	12.31		BŽ1		83 920,00		1 015 480,00

SĄSKAITA Parduotų prekių savikaina Nr. 6000

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.01		Pr. lik.			614 800,00	
	12.31		BŽ1	31 050,40		645 850,40	

SĄSKAITA Darbuotojų darbo užmokestis ir su juo susijusios sąnaudos Nr. 6304

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.01		Pr. lik.			58 260,00	
	12.31		BŽ1	15 400,00		73 660,00	
	12.31		BŽ1	180,18		73 840,18	
	12.31		BŽ1	3 269,00		77 109,18	
	12.31		BŽ1	3 003,00		80 112,18	

SĄSKAITA Ilgalaikio materialiojo turto vertės nusidėvėjimo sąnaudos Nr. 6306

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.01		Pr. lik.			12 155,00	
	12.31		BŽ1	2 728,04		14 883,04	

SĄSKAITA Veiklos mokesčių sąnaudos Nr. 6308

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.01		Pr. lik.			5 000,00	

SĄSKAITA Kitos bendrosios ir administracinės sąnaudos Nr. 6312

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.31		BŽ1	2 160,00		2 160,00	

SĄSKAITA Palūkanų sąnaudos Nr. 6806

Data		Turinys	PP	Debetas	Kreditas	Likutis	
20XX m.						Debetas	Kreditas
2019 m.	12.01		Pr. lik.			500,00	
	12.31		BŽ1	200,00		700,00	

Pelno (nuostolių) ataskaita

Pajamos	Suma, Eur	Sąnaudos	Suma, Eur
----------------	------------------	-----------------	------------------

Parduotų prekių pajamos	1 015 480,00	Parduotų prekių savikaina	645 850,40
		Darbuotojų darbo užmokestis ir su juo susijusios sąnaudos	80 112,18
		Ilgalaikio materialiojo turto vertės nusidėvėjimo sąnaudos	14 883,04
		Veiklos mokesčių sąnaudos	5 000,00
		Kitos bendrosios ir administracinės sąnaudos	2 160,00
		Palūkanų sąnaudos	700,00
Iš viso pajamų	1 015 480,00	Iš viso sąnaudų	748 705,62
Pelnas (nuostolis)	266 774,38		
Pelno mokestis	40 016,16		
Grynasis pelnas	226 758,22		

Balansas

Turtas	Suma, Eur	Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai	Suma, Eur
<i>Ilgalaikis turtas</i>		<i>Nuosavas kapitalas</i>	
Pastatai	200 000,00	Įstatinis pasirašytasis kapitalas	305 000,00
Pastatų įsigijimo savikainos nusidėvėjimas (-)	(16 455,26)	Grynasis pelnas	226 758,22
Mašinų ir įrangos įsigijimo savikaina	52 000,00		
Mašinų ir įrangos įsigijimo savikainos nusidėvėjimas (-)	(4 159,17)		
Transporto priemonės	57 600,00		
Transporto priemonių nusidėvėjimas (-)	(793,61)		
Iš viso ilgalaikio turto	289 779,18	Iš viso nuosavo kapitalo	531 758,22
<i>Trumpalaikis turtas</i>		<i>Įsipareigojimai</i>	
Kitos gautinos sumos	22 780,00	Skolos tiekėjams už prekes ir paslaugas	11,303,80
Prekės skirtos perparduoti	131 002,60	Iš pirkėjų gauti avansai	15,500,00
Pirkėjų skolos	16 784,00	Kitos mokėtinos sumos	9,129,00
Sąskaitos bankuose	185 260,80	Skolos kredito įstaigoms	30,000,00
Kasa	15 740,00	Mokėtinas darbo užmokestis	15 400,00
		Mokėtinas socialinio draudimo įmokos	3 183,18
		Mokėtinas gyventojų pajamų mokestis	3 269,00
		Pelno mokesčio įsipareigojimai	40 016,16
		Sukauptos sąnaudos	200,00
Iš viso trumpalaikio turto:	371 567,40	Iš viso įsipareigojimų:	128 001,14
Iš viso turto:	659 759,36	Iš viso nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų:	659 759,36

Modulis „Turto dokumentų tvarkymas ir registravimas apskaitoje“

1 užduotis. ATSAKYKITE Į KLAUSIMUS

a) Kas yra ilgalaikis turtas?

Ilgalaikis turtas – tai turtas, kuris naudojamas įmonės ekonominei naudai gauti ilgiau nei vienerius metus ir kurio įsigijimo vertė ne mažesnė už įmonės nusistatytąją.

b) Kaip skirstomas ilgalaikis turtas?

Ilgalaikis turtas yra skirstomas į nematerialųjį, materialųjį ir finansinį.

c) Kas yra trumpalaikis turtas?

Trumpalaikis turtas – tai turtas, kuris gali būti naudojamas vieneto pajamoms uždirbti (ekonominei naudai gauti) ar naudai teikti trumpiau kaip vienerius metus, o jo įsigijimo kaina į vienetui leidžiamas atskaityti sąnaudas įskaitoma tą mokestinį laikotarpį, kurį šis turtas pradėtas naudoti.

d) Išvardykite ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo metodus?

Tiesiogiai proporcingas metodas, produkcijos metodas, metų skaičiaus metodas ir dvigubas mažėjančios vertės metodas.

e) Kas yra likvidacinė ilgalaikio turto vertė?

Likvidacinė vertė – suma, kurią pasibaigus naudingo tarnavimo laikui tikimasi gauti už turtą, įvertinus būsimas likvidavimo ar perleidimo išlaidas.

f) Kas yra likutinė ilgalaikio turto vertė?

Likutinė vertė – suma, kuri apskaičiuojama prie ilgalaikio materialiojo ar nematerialiojo turto įsigijimo ar pasigaminimo savikainos pridedant arba iš jos atimant visas turto vertės pokyčių (tikrosios vertės pasikeitimo, perkainojimo) sumas ir atimant sukauptą nusidėvėjimo ar amortizacijos sumą.

g) Paaiškinkite nematerialiojo turto sąvoką?

Turtas, kuris neturi materialios substancijos ir yra neapčiuopiamas, tačiau turintis vertę. Tai gali būti komercinis nematerialusis turtas (patentai, licencijos, prestižas ir pan.) ir rinkotyros nematerialusis turtas (prekės ženklas, prekės vardas, unikalus vardas, vartotojų sąrašai, simboliai ir pan.), taip pat nematerialiajam turtui priskiriamos turtinės teisės, intelektinės veiklos rezultatai, informacija ir pan. Know-how ir prekybinė paslaptis gali būti priskiriami ir komerciniam, ir rinkotyros nematerialiajam turtui.

h) Paaiškinkite finansinio turto sąvoką.

Finansinis turtas – tai pinigai ir pinigų ekvivalentai, sutartinė teisė pasikeisti finansinėmis priemonėmis su kita šalimi galimai sau palankiomis sąlygomis. Finansinis turtas atsiranda įsigijus kitų įmonių vertybinių popierių: akcijų, obligacijų, vekselių ir kt.

i) Apibūdinkite trumpalaikio turto sąvoką.

Trumpalaikis turtas – tai atsargos, žaliavos ir komplektuojamieji gaminiai, nebaigta gamyba, pagaminta produkcija bei pirktos prekės, skirtos perparduoti, kuriuos įmonė sunaudoja pajamoms uždirbti per vienerius metus arba per vieną įmonės veiklos ciklą.

j) Kas sudaro atsargų įsigijimo savikainą.

Atsargų įsigijimo savikainą sudaro pirkimo kaina, pridedant visus su pirkimu susijusius mokesčius bei rinkliavas (išskyrus tuos, kurie vėliau bus atgauti), gabenimo paruošimo naudoti bei kitas tiesiogiai su atsargų įsigijimu susijusiais išlaidas ir atimant atsargų nukainojimo ir gautų nuolaidų sumas. Jeigu atsargų gabenimo ar sandėliavimo išlaidos yra nereikšmingos, jos gali būti pripažintos ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis.

k) Išvardykite atsargų įvertinimo metodus.

Konkrečių kainų metodas, FIFO, LIFO, vidutinių kainų metodas (svertinis vidurkis).

l) Paaiškinkite FIFO metodą.

Taikant FIFO metodą daroma prielaida, kad anksčiausiai pirktų atsargų kainos priskiriamos pirmiausia parduotų atsargų savikainai, t. y. parduodamos ir sunaudojamos anksčiausiai pirktos atsargos (žaliavos, prekės). Laikotarpio pabaigoje lieka vėliausiomis, paskutinėmis kainomis įvertintos atsargos. Naudojant FIFO būdą, pirmoji užpajamuota prekių siunta pirmoji parduodama (sunaudojama). Nurašius pirmąją siuntą, paeiliui nurašoma antroji ir t.t. Jei lieka likutis, jis įkainojamas paskutinių pirkimų kainomis, o tai labiau atitinka realias rinkos kainas. Tai labiausiai paplitęs atsargų įkainojimo metodas.

m) Kokie mokėjimai priskiriami išankstiniams apmokėjimams ?

Išankstiniams apmokėjimams priskiriamos iš anksto sumokėtos sumos tiekėjams už atsargas ar paslaugas, kurias įmonė gaus vėliau, iš anksto apmokėta reklama, draudimas, iš anksto sumokėtas nuomos mokestis ir kt.

n) Paaiškinkite sukauptų pajamų sąvoką.

Sukauptos pajamos laikomos tolygiai susidarančiomis. Įmonė už suteiktas paslaugas pinigus gali gauti ateityje, tačiau, tvarkant apskaitą kaupimo principu, pajamos apskaitomos ir negavus pinigų. Ši ir ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais uždirbtos (sukauptos), bet dar neapmokėtos pajamos (išskyrus pirkėjų įsiskolinimus), vadinamos sukauptomis (gautinomis) pajamomis.

2 užduotis. UŽPILDYKITE TESTĄ, PASIRINKDAMI VIENĄ TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>c</i>	<i>a</i>	<i>c</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>b</i>
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
<i>a</i>	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>a</i>	<i>a</i>	<i>a</i>	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>b</i>
21	22	23							
<i>c</i>	<i>b</i>	<i>b</i>							

3 praktinė užduotis. NUSTATYKITE ŠLIFAVIMO STAKLIŲ ĮSIGIJIMO SAVIKAINĄ

Nr.	Ūkinė operacija	Suma Eur
1.	Įsigytos šlifavimo staklės skolon	20 000
2.	Šlifavimo staklių transportavimo išlaidos	1 200
3.	Už stakles ir transportą priskaičiuotas PVM mokestis	4 452
4.	Už stakles sumokėtas maito mokestis	1 000
5.	Staklių montavimo darbams įmonė sunaudojo medžiagų	800
6.	Apmokėta įmonės direktoriui kvalifikacijos kėlimo kursų išlaidos	1 200
7.	Apskaičiuotas darbo užmokestis darbininkams už įrengimų priežiūrą	3 000
8.	Apmokėta remonto įmonės sąskaitą už įsigytų šlifavimo staklių montavimo darbus	2 500

9.	Apmokėta už staklių išbandymo darbus	500
10.	Grąžinta banko paskola	10 000
Šlifavimo staklių įsigijimo savikaina:		26 000

4 praktinė užduotis. UAB „X“ KOMPIUTERINĖS PROGRAMOS ĮSIGIJIMO SAVIKAINA – 4 000 EUR, LIKVIDACINĖ VERTĖ – 0 EUR, NAUDINGO TARNAVIMO LAIKAS – 4 METAI. APSKAIČIUOKITE ĮMONĖS KOMPIUTERIŲ PROGRAMOS KIEKVIENŲ METŲ AMORTIZACIJOS SUMĄ IR NURODYKITE SĄSKAITŲ KORESPONDENCIJĄ.

Nr.	Operacijos turinys	Sąskaitos korespondencija ir ūkinės operacijos pinigine išraiška		
		Sąskaitos Nr.	Debetas	Kreditas
1.	Kompiuterinės programos amortizacija	1130	1 000	
		1138		1 000

5 praktinė užduotis. APSKAIČIUOKITE KROVININIO AUTOMOBILIO NUSIDĖVĖJIMO SUMĄ IR SĄNAUDAS SEPTYNERIŲ METŲ LAIKPOTARPIUI TIESIOGIAI PROPORCINGU NUSIDĖVĖJIMO SKAIČIAVIMO METODU.

UAB „X“ sausio 1 d. pradėtas eksploatuoti krovininis automobilis, kurio įsigijimo savikaina 18 000 Eur Tikimasi, kad jis bus eksploatuojamas septynerius metus ir juo bus nuvažiuota 634 000 km. Krovininio automobilio likvidacinė vertė – 350 Eur. Per 201X metus šia transporto priemone nuvažiuota 44 000 km, 20XX m. tikimasi nuvažiuoti 90 000 km, o likusiais metais – po 100 000 km. Taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą, metinė nusidėvėjimo suma apskaičiuojama pagal formulę:

$$\text{Metinė nusidėvėjimo suma} = \frac{\text{IMT įsigijimo (pasigaminimo) savikaina} - \text{IMT likvidacinė vertė}}{\text{Naudingo tarnavimo laikas metais}}$$

Naudojimo laikas	Įsigijimo savikaina, Eur	Nudėvimoji vertė, Eur	Metinė nusidėvėjimo suma (sąnaudos)	Sukauptas (priskaičiuotas) nusidėvėjimas, Eur	Likutinė vertė metų pabaigoje (Balanse) Eur
			suma Eur		
2016	18 000	18 000,00	$(18\,000 - 350) / 7 = 2\,521,43$	2 521,43	15 478,57
2017	18 000	15 479,00	2 521,43	5 042,86	12 957,14
2018	18 000	12 958,00	2 521,43	7 564,29	10 435,75
2019	18 000	10 435,75	2 521,43	10 085,72	7 914,28
2020	18 000	7 914,28	2 521,43	12 607,15	5 392,85
2021	18 000	5 392,85	2 521,43	15 128,58	2 871,42
2022	18 000	2 871,42	2 521,43	17 650,01	350,00
Iš viso:			17 650,01	17 650,01	350,00

6 užduotis: PER SAUSIO MĖNESĮ IŠ UAB „X“ ĮSIGYTA PREKIŲ UŽ 6 280 Eur + PVM. PARDUOTA PREKIŲ UŽ 7 000 EUR + PVM. PARDUOTŲ PREKIŲ SAVIKAINA 6 280 EUR. NURODYKITE SĄSKAITŲ KORESPONDENCIJAS, TAIKANT NUOLAT APSKAITOMŲ ATSARGŲ BŪDĄ.

Nr.	Operacijos turinys	Sąskaitos korespondencija ir ūkinės operacijos pinigine išraiška		
		Sąskaitos Nr.	Debetas	Kreditas
1.	Įsigijus atsargas registruojama	204	6 280,00	

		2441	1 318,80	
		27 arba 443		7 598,80
2.	Parduodant prekes registruojama	27 arba 241	8 470,00	
		5000		7 000,00
		4492		1 470,00
3.	Parduotų prekių savikainos nurašymas	6000	6 280,00	
		204		6 280,00

☞ **Taikant nuolat apskaitomų atsargų būdą**, buhalterinės apskaitos sąskaitose registruojama, įrašant kiekvieną atsargų gavimo ir pardavimo (sunaudojimo) operaciją. Atsargų likutis gali būti nustatomas po kiekvienos operacijos.

7 uždavotis: 201X m. SAUSIO 1 d. SANDĖLYJE BUVO PREKYBINIŲ ATSARGŲ UŽ 13 000 EUR. PER SAUSIO MĖNESĮ UAB „X“ ĮSIGYTA PREKIŲ UŽ 62 800 EUR + PVM. PARDUOTA PREKIŲ UŽ 70 000 Eur + PVM. INVENTORIZACIJOS METU NUSTATYTAS PREKIŲ LIKUTIS SAUSIO 31 D. 12 000 EUR. NURODYKITE SĄSKAITŲ KORESPONDENCIJAS, TAIKANT PERIODIŠKAI APSKAITOMŲ ATSARGŲ BŪDĄ.

Nr.	Operacijos turinys	Sąskaitos korespondencija ir ūkinės operacijos pinigine išraiška		
		Sąskaitos Nr.	Debetas	Kreditas
1.	Per visą ataskaitinį laikotarpį pirkimai registruojami:	6002	12 000,00	
		2441	2 520,00	
		27 arba 443		14 520,00
2.	Pajamos fiksuojamos apskaitoje kiekvieną kartą pardavus prekes, per visą ataskaitinį laikotarpį, o parduotų prekių savikainą, tenkančią realizuotoms prekėms	27 arba 241	8 470,00	
		5000		7 000,00
		4492		1 470,00
Sąskaita 201 Atsargos , naudojama tik atsargų likučiams užfiksuoti , kurie buvo nustatyti inventorizacijos būdu. Ataskaitinio laikotarpio eigoje šioje sąskaitoje nedaromi jokie įrašai nei debete, nei kredite.				
3.	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje parduotų prekių savikainos nurašymas:			
3.1.	Ataskaitinio laikotarpio atsargų pradžios Likutis iškeliamas į 6000 Parduotų prekių savikainos debetą	6000	13 000,00	
		204		13 000,00
3.2.	Visa, per ataskaitinį laikotarpį sąskaitoje 6002 Pirkimai, sukaupta suma, pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui yra iškeliamas į sąskaitą 6000 Parduotų prekių savikainos debetą. Uždaroma Pirkimų sąskaita	6000	62 800,00	
		6002		62 800,00
3.3.	Nustatytas atsargų Likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, įvertintas pirkimo kaina yra užregistruojamas atsargų sąskaitos Debete	204	12 000,00	
		6000		12 000,00

☞ Periodiškai apskaitomų atsargų būdai būdinga tai, kad buhalterinėse sąskaitose registruojamos tik atsargų pirkimo operacijos, o atsargų likučių savikaina ir **parduotų prekių savikaina** buhalterinės apskaitos sąskaitose **užregistruojama ataskaitinio laikotarpio pabaigoje atlikus atsargų likučių inventorizaciją.**

Modulis „Įsipareigojimų dokumentų tvarkymas ir registravimas apskaitoje“

1 užduotis. ATSAKYKITE Į KLAUSIMUS

a) Kaip apibūdinti įsipareigojimus?

Įsipareigojimas – prievolė, atsirandanti dėl atliktų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, kuri turės būti įvykdyta ir kurios dydį galima objektyviai nustatyti.

b) Kaip apibūdinti ilgalaikius įsipareigojimus?

Ilgalaikis įsipareigojimas – įsipareigojimas, už kurį įmonė privalės atsiskaityti vėliau nei per vienerius metus nuo balanso datos.

c) Kokios pagrindinės įsipareigojimų sąskaitos?

42 s-ta: ilgalaikiai įsipareigojimai	44 s-ta: trumpalaikiai įsipareigojimai
423 – Gauti avansai	440 – Skoliniai įsipareigojimai
424 – Skolos tiekėjams	442 – Gauti avansai
428 – Kitos mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai	443 – Skolos tiekėjams
	447 – Pelno mokesčio įsipareigojimai
	448 – Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai
	449 – Kitos mokėtinos sumos

d) Kas sudaro finansines skolas?

42 s-ta: ilgalaikiai įsipareigojimai	44 s-ta: trumpalaikiai įsipareigojimai
421 – Skoliniai įsipareigojimai	440 – Skoliniai įsipareigojimai
422 – Skolos kredito įstaigoms	441 – Skolos kredito įstaigoms

e) Kokios gali būti skolos tiekėjams?

Skolos tiekėjams gali būti ilgalaikės ir trumpalaikės.

f) Kokie su darbo santykiais susijusių įsipareigojimų pavyzdžiai?

Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai – tai mokėtinas darbo užmokestis, mokėtinas gyventojų pajamų mokestis, mokėtinos socialinio draudimo įmokos, mokėtinos garantinio fondo įmokos, kitos išmokos darbuotojams atostoginių kaupimai.

2 užduotis. UŽPILDYKITE TESTĄ, PASIRINKDAMI VIENĄ TEISINGĄ ATSAKYMĄ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
c	a	d	b	b	b	a	c	c	c
11	12	13	14	15					
a	a	a	a	c					

3 užduotis. ĮMONĖ „X“ 2018 M. GRUODŽIO MĖN. GAUNA 60 000 Eur PASKOLĄ IŠ BANKO, IŠ KURIŲ 15 000 Eur TURĖS SUMOKĖTI 2019 METAIS, O 45 000 EUR – VĒLIASNIAIS LAIKOTARPIAIS. NURODYKITE SĄSKAITŲ KORESPONDENCIJAS, GAVUS PASKOLĄ, GRAŽINUS DALĮ PASKOLOS IR ILGALAIKĖS SKOLOS DALĮ, KURI TURĖS BŪTI SUMOKĖTA PER ARTIMIAUSIUS 12 MĖNESIŲ (TARKIME, KAD 20 000 EUR).

Nr.	Operacijos turinys	Sąskaitos korespondencija ir ūkinės operacijos pinigine išraiška		
		Sąskaitos	Debetas	Kreditas

		Nr.		
1.	Gavus paskolą registruojama	271	60 000	
		4220		45 000
		4411		15 000
2.	Gražinus dalį paskolos registruojama	4411	15 000	
		271		15 000
3.	Ilgalaikės skolos dalį, kuri turės būti sumokėta per artimiausius 12 mėnesių registruojama	4220	20 000	
		4411		20 000

4 užduotis. ĮMONĖ PRISKAIČIAVO NEKILNOJAMOJO TURTO MOKESTĮ 5 700 EUR UŽ 2019 METUS IŠ GYVENTOJO IŠSINUOMOTAS ADMINISTRACINES PATALPAS. ŠIS ĮSIPAREIGOJIMAS BIUDŽETUI ATSISPINDI 2019 METŲ GRUODŽIO 31 D. BALANSE. NEKILNOJAMOJO TURTO MOKESČIO DEKLARAVIMO IR SUMOKĖJIMO TERMINAI YRA IKI KITŲ METŲ VASARIO 1 DIENOS. NURODYKITE SĄSKAITŲ KORESPONDENCIJAS, KAI PRISKAIČIUOTAS IR SUMOKĖTAS NEKILNOJAMOJO TURTO MOKESTIS.

Nr.	Operacijos turinys	Sąskaitos korespondencija ir ūkinės operacijos pinigine išraiška		
		Sąskaitos Nr.	Debetas	Kreditas
1.	Priskaičiuotas nekilnojamojo turto mokestis registruojamas:	6308	1 700	
		4493		1 700
2.	Sumokėjus nekilnojamojo turto mokestį registruojama:	4493	1 700	
		271		1 700

5 praktinė užduotis. APSKAIČIUOKITE UAB „X“ DARBUOTOJŲ ATLYGINIMUS IR UŽPILDYKITE DARBO UŽMOKESČIO ŽINIARAŠTĮ UŽ 2020 METŲ SAUSIO MĖNESĮ. NURODYKITE IŠSKAITOMŲ MOKESČIŲ TARIFUS IR SĄSKAITŲ KORESPONDENCIJAS.

1. Darbuotojo A 2020 metų sausio 5 d. pasirašytoje darbo sutartyje (dirbti pradėjo kitą dieną po darbo sutarties sudarymo, t. y. sausio 6 dieną) numatytas darbas vadybininku visą 5 darbo dienų savaitę už darbą gaunant 607 eurų per trijų mėnesių bandomąjį laikotarpį iki 2020 metų balandžio 8 d. Sausio mėnesį yra 22 darbo dienos, taikant 5 darbo dienų savaitę. Darbuotojas dirbo 20 darbo dienų.

2-3. Direktorius B atlyginimas, numatytas darbo sutartyje 900 eurų, o vyr. buhalterio C, kuris dirba puse etato, 700 eurų per mėnesį. Direktorius ir vyr. buhalteris išdirbo visą mėnesį ir prašė taikyti priklausantį NPD.

4. Darbuotojas D dirba puse etato, antraeilėse pareigose, o darbo sutartyje numatyta, kad už mėnesį gaus 300 eurų.

5. Administracijos darbuotojas E pateikė nedarbingumo pažymėjimą, kuriame nurodyta, kad darbuotojas buvo nedarbingas nuo 2020 m. sausio 6 d. iki 2020 m. sausio 10 d. Darbuotojas turi būtinajį draudimo stažą. Likusias vasario mėnesio dienas darbuotojas dirbo ir priskaičiuotas 600 eurų atlyginimas.

Šio darbuotojo pajamos buvo:

2019 m. rugsėjo mėnesį - 550 eurų, (21 d. d.)

spalio mėnesį - 580 eurų, (23 d. d.)
 lapkričio mėnesį - 580 eurų, (20 d. d.)
 gruodžio mėnesį - 600 eurų, (19 d. d.)

NEDARBINGUMO PAŠALPOS SKAIČIAVIMO LAPAS

Laikinojo nedarbingumo laikotarpis nuo 2020 m. vasario mėn. nuo 13 iki 20 d.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Darbovietės mokama pašalpa (už 2 pirmas kalendorines dienas)

3 paskutinių mėnesių darbo užmokesčio vidurkio skaičiavimas		
Mėnuo	Darbo dienų skaičius	Darbo užmokestis
Spalio	23	580.00
Lapkričio	20	580.00
Gruodžio	19	600.00
Iš viso:	62	1760.00

Vidurkis:

1760.00 Eur	:	62 d.d.	=	28.39 Eur	X	2 d.d.	=	56.78 Eur	62.06 %	=	35.24 Eur
--------------------	----------	----------------	----------	------------------	----------	---------------	----------	------------------	----------------	----------	------------------

Darbo užmokesčio žiniaraštis

Nr. 1

Eil. Nr.	NPD	Vardas, Pavardė	Priskaičiuota				Soc. draudimo įmokos iš darbdavio lėšų	Išskaityta					Mokėtina suma	
			Pareigybinis atlyginimas	Atostoginiai	Nedarbin- gumas už 2 darbo dienas	Iš viso:		Pajamų mokestis nuo DU	Pajamų mokestis nuo nedarbingu- mo	Privalomasis sveikatos draudimas	Socialinis draudimas	Avansas		Iš viso:
1	350.00	A	551.82			551.82	9.77	40.36		38.52	69.09		107.60	444.21
2	300.19	B	900.00			900.00	15.93	119.96		62.82	112.68		175.50	724.50
3	334.19	C	700.00			700.00	12.39	73.16		48.86	87.64		136.50	563.50
4	0	D	300.00			300.00	5.31	60.00		20.94	37.56		58.50	241.50
5	345.20	E	600.00		35.24	635.24	10.62	120.00	5.29	41.88	75.12		242.29	392.95
Iš viso:	1329.58		3051.81		35.24	3087.05	54.02	413.49	5.29	213.02	382.09		1067.89	2366.66

Priskaitant mokėtinius atlyginimus, darbdavio įmokas ir išskaitytus mokesčius iš darbo užmokesčio:	D 6 kl.	D 6 kl.	D 4480	D 4480	D 4480	D 4480			
	K 4480	K 4482	K 4481	K 4481	K 4486	K 4482			
Pervedant iš darbo užmokesčio išskaičiuotas sumas ir darbo užmokesčių darbuotojams:		D 4482	D 4481	D 4481	D 4486	D 4482	D 4480		D 4480
		K 271	K 271	K 271	K 271	K 271	K 271		K 271

Modulis „Pajamų ir sąnaudų duomenų formavimas ir apskaitymas modulis“

1 užduotis. UŽPILDYKITE TESTĄ, PASIRINKDAMI VIENĄ TEISINGĄ ATSAKYMĄ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
a	c	a	b	d	c	a	a	a	c

2 praktinė užduotis. NUSTATYKITE ĮMONĖS (PVM MOKĖTOJOS) ATASKAITINIO LAIKPTARPIO PAJAMŲ SUMĄ, TAIKANT KAUPIMO PRINCIPĄ.

Pirkėjai sumokėjo skolą už praėjusį ataskaitinį laikotarpį pirktas prekes - 45 000 Eur, gauta banko paskola - 50 000 Eur, parduota produkcijos skolon už 50 000 Eur + PVM 10 500 Eur, išrašyta sąskaita nuomininkui už sandėlio nuomą - 5 000 Eur + PVM 1050 Eur, gautas avansas iš pirkėjų - 20 000 Eur, gautos palūkanos už einamojo ataskaitinio laikotarpio atsiskaitomosios sąskaitos likutį - 500 Eur, tiekėjas grąžino nepanaudoto avanso likutį - 1 500 Eur, gauti delspinigiai į atsiskaitomąją sąskaitą - 300 Eur.

Pajamų pripažinimas

Nr.	Operacijos turinys	Pajamų suma
1.	Parduota produkcijos skolon už 50 000 Eur + PVM 10 500 Eur	50 000
2.	Išrašyta sąskaita nuomininkui už sandėlio nuomą - 5 000 Eur + PVM 1050 Eur	5 000
3.	Gautos palūkanos už einamojo ataskaitinio laikotarpio atsiskaitomosios sąskaitos likutį - 500 Eur	500
4.	Gauti delspinigiai į atsiskaitomąją sąskaitą - 300 Eur	300
Iš viso:		55 800

3 praktinė užduotis. NUSTATYKITE ĮMONĖS (PVM MOKĖTOJOS) ATASKAITINIO LAIKPTARPIO SĄNAUDŲ SUMĄ.

Nupirktos tekinimo staklės - 15 000 Eur + PVM 3 150 Eur, išmokėtas darbo užmokestis darbuotojams už praėjusį ataskaitinį laikotarpį - 15 000 Eur, pirkti žaliavų - 20 000 Eur + PVM 4 200 Eur, sunaudota gamyboje žaliavų - 16 000 Eur, grąžinta bankui paskolos dalis - 40 000 Eur, sumokėti delspinigiai - 200 Eur, parduota produkcija, kurios savikaina 40 000 Eur, apmokėta ateinančio ataskaitinio laikotarpio patalpų nuoma - 4 000 Eur, priskaitytas lengvojo automobilio nusidėvėjimas - 2 000 Eur, priskaitytas gamybinių įrengimų nusidėvėjimas - 3 000 Eur, priskaičiuotas darbo užmokestis: darbininkams - 10 000 Eur, administracijos darbuotojams - 8 000 Eur, priskaičiuota socialinio draudimo įmokų nuo apskaičiuoto darbo užmokesčio: darbininkams - 3 100 administracijos darbuotojams - 2 480 Eur, priskaitytas nekilnojamo turto mokestis - 300 Eur, sumokėta už reklamą kataloge ateinantiems metams - 1 000 Eur, sumokėtas avansinis pelno mokestis -1 500 Eur, atliktas lengvojo automobilio einamasis remontas už 1 000 Eur + PVM 210 Eur, lengvojo automobilio eksploatacijai sunaudota benzino už 600 Eur, sumokėtos palūkanos už banko paskolą: 50 000 Eur - už einamąjį ataskaitinį laikotarpį, gauta reklamos agentūros sąskaita už šio laikotarpio reklamos paslaugas - 1 500 Eur + PVM 315 Eur, sumokėta už laikraščių prenumeratą ateinančiam ataskaitiniam laikotarpiui - 1 000 Eur.

Išlaidų pripažinimas sąnaudomis

Nr.	Operacijos turinys	Sąnaudų suma
1.	Sunaudota gamyboje žaliavų 16 000 Eur	16 000
2.	Parduota produkcijos, kurios savikaina 40 000 Eur	40 000
3.	Priskaitytas lengvojo automobilio nusidėvėjimas 2 000 Eur	2 000

4.	Priskaitytas gamybinių įrengimų nusidėvėjimas 3 000 Eur	3 000
5.	Priskaičiuotas darbo užmokestis: darbininkams 10 000 Eur, administracijos darbuotojams 8 000 Eur	18 000
6.	Priskaičiuota socialinio draudimo įmokų nuo apskaičiuoto darbo užmokesčio: darbininkams 3 100 Eur, administracijos darbuotojams 2 480 Eur	5 580
7.	Priskaitytas nekilnojamo turto mokestis - 300 Eur	300
8.	Atliktas lengvojo automobilio einamasis remontas už 1 000 Eur + PVM 210 Eur	1 000
9.	Lengvojo automobilio eksploatacijai sunaudota benzino už 600 Eur	600
10.	Gauta reklamos agentūros sąskaita už šio laikotarpio reklamos paslaugas 1 500 Eur + PVM 315 Eur	1 500
Iš viso:		87 980

Modulis „Įvadas į darbo rinką“

TESTAS ĮSIVERTINTI GEBĖJIMAMS BAIGUS PROGRAMĄ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>d</i>	<i>d</i>	<i>b</i>	<i>b</i>	<i>b</i>	<i>d</i>	<i>d</i>	<i>a</i>
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
<i>c</i>	<i>d</i>	<i>d</i>	<i>d</i>	<i>c</i>	<i>a</i>	<i>d</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>b</i>
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
<i>b</i>	<i>a</i>	<i>c</i>	<i>b</i>	<i>d</i>	<i>d</i>	<i>a</i>	<i>a</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
<i>c</i>	<i>d</i>	<i>d</i>	<i>b</i>	<i>a</i>	<i>a</i>	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>b</i>	<i>B</i>
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
<i>a</i>	<i>a</i>	<i>c</i>	<i>b</i>	<i>a</i>	<i>a</i>	<i>a</i>	<i>c</i>	<i>b</i>	<i>c</i>
51	52	53	54						
<i>b</i>	<i>b</i>	<i>b</i>	<i>c</i>						

Literatūros sąrašas

1. Gudaitienė, O. (2012). *Apskaitos pradmenys*. Vilnius: Vilniaus kolegija.
2. Ivanauskienė, A. (2016). *Buhalterinė apskaita*. Vilnius: TEV.
3. Ivanauskienė, A. (2007). *Buhalterinės apskaitos pagrindai: vadovėlis aukštosioms mokykloms*. Vilnius.
4. Ivanauskienė, A. (2008). *Buhalterinės apskaitos pagrindų užduotys: vadovėlis aukštosioms mokykloms*. Vilnius: TEV.
5. Jefimovas, B. (2008). *Apskaitos pagrindai*. Kaunas: Technologija.
6. Kalčinskas, G. (2015). *Buhalterinės apskaitos pagrindai (su papildoma knyga „Užduotys ir jų sprendimai“)*. Vilnius.
7. Kanapickienė, R., Rudžionienė, K., Jefimovas, B. (2008). *Finansinė apskaita*. Vilnius: VU leidykla.
8. Subačienė, R., Budrionytė, R., Senkus, K. (2012). *Finansinė apskaita*. Vilnius: VU leidykla.
9. Žaptorius, J. (2015). *Finansinė apskaita*. Vilnius: Technika.
10. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas. 2001 m. lapkričio 6 d.Nr.IX–574. Prieiga per internetą: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/86e17e20af9a11e98451fa7b5933515d>
11. Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas. 2016-09-14.Nr.XII-2603. Prieiga per internetą: <https://www.etar.lt/portal/lt/legalAct/f6d686707e7011e6b969d7ae07280e89>
12. Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymas. 2001-11-06.Nr.IX-575. Prieiga per internetą: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/d27e83b09efa11e9878fc525390407ce>
13. Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas. 2002-07-02 d.Nr.IX–1007. Prieiga per internetą: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.C677663D2202>
14. Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymas. 1991 m. gegužės 21 d.Nr.I–1336. Prieiga per internetą: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.0F9036415DBD>
15. Valstybinės mokesčių inspekcijos konsultacinės medžiagos katalogai. Prieiga per internetą: <https://www.tagidas.lt/savadai/1025/>
16. Verslo apskaitos standartai. Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Finansų ministerijos. Prieiga per internetą: <http://www.avnt.lt/veiklos-sritys/apskaita/verslo-apskaitos-standartai/priimti-standartai/>